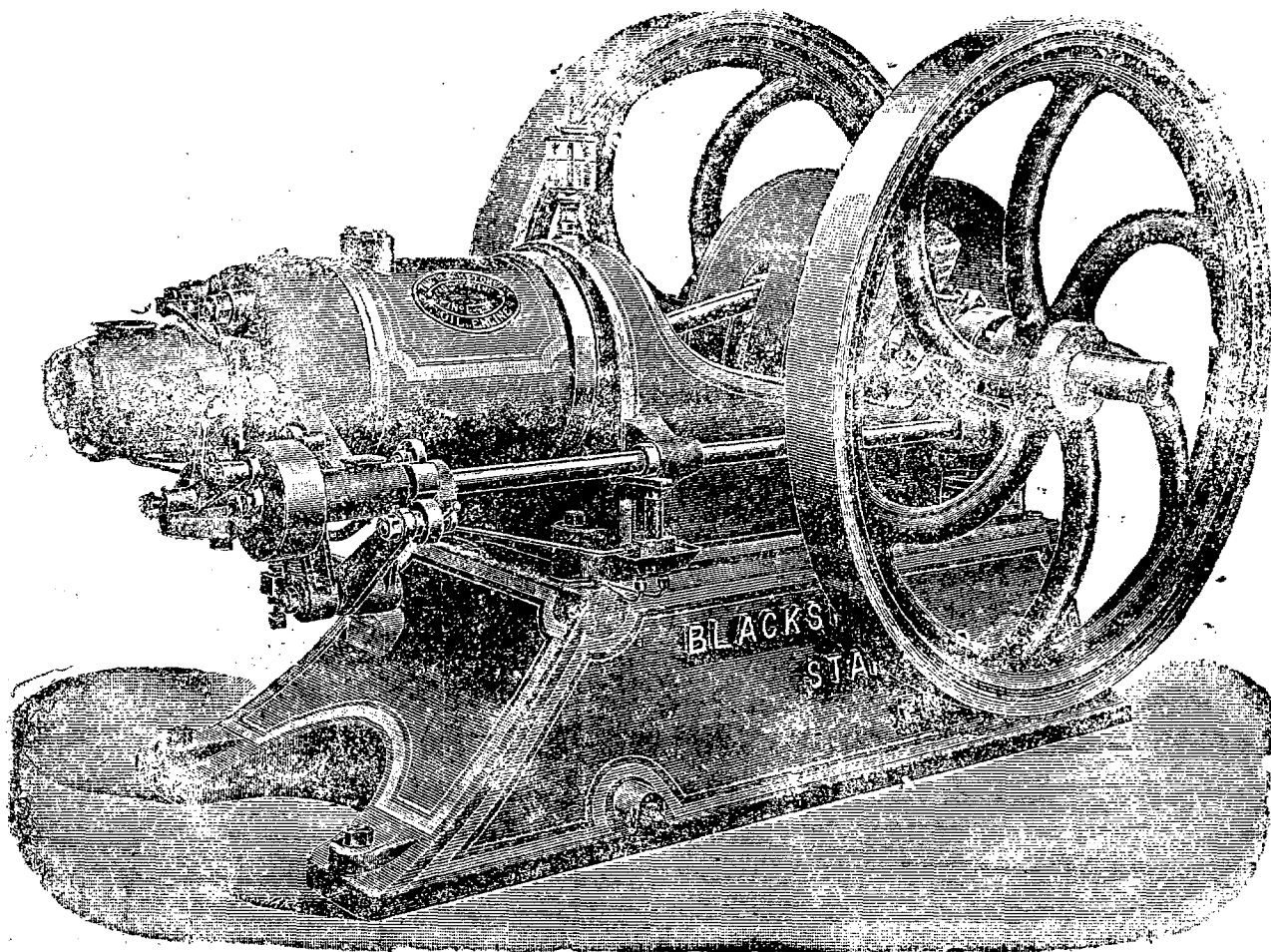

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 7. మన వర్తమానము 1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 26 తేది గురువారము No. 123.
 పంపుటము. 2 రాత్రి నా మనంపత్నరనిజత్రావణమాన శుద్ధవ్యాదశి ౧౨. సంచిక ౧౨౩

బాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

[illegible]

మార్గము నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

॥ ० ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

శం. 9, శకండులైన చీక, ముదాను.

జొంబాయి, జిజ్ఞాస, లాభోద, తింజపూరు

అవ్యతాంజనము

తెలంగాణ ప్రజాస్వామ్య పార్టీ
అధికార విధివైఖరు వ్యవస్థలకు కూడా
మా అభ్యుత్థానంకాదు మా బాట
నడక మా ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుంది.
జనం నా 0-10-0 అక్షరాలు

జాబ్బిత్రైతము	0-12-0
జామర త్రైతము	0-6-0
కలత్రైతము	0-2-0

అమ్మకొంటనం దిబ్బా,
తంబుకొట్టి వీణి, ముదరాను.

పరిమళానంద నన్యము.

మేల న మదాసు సాదానన్యము.

Box 1 4000 (24 00) 0-14-0, 3. 2. 300, 0-5-0
Box 1 5000 (120 00) 8-8-0, 2. 2. 300, 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అందు శంకెని,
 4 శంకెనాబది, చాత్రులపూర్ జూను, మద్రాసు.

అదోగ్యమును కాశ్యోనుభవమును పొందుటకు స్వ
 తమైవ కొన్ని నిధులను అనుసరించుటకుననే కలు
 ప్పడి. ఈ ఉత్తమ మోక్షపుస్తకము ఆదోగ్యమార్గ
 కలుగుటకీ కఠినసాధ్యమును, దృఢగాఢమును, ఆ
 ర్యత్వద్విధి కల్పించును. ఈ పుస్తకము యిశాచకుగా
 లునును. పోట్లవార్తియు మేమే భరించి శంభవుడు
 నే (వాంఛిత)రెదను. (219)

ప్రొఫెసర్ శ్రీ మనిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆంధ్రప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

తెలుగుఁభాషలోఁ గ్రాత్రదారులు

1. ఆచలరాజులనము. [శ్రీ రవీంద్రనాథుని నాటకమును
కాంక్షివృత్తి] కేలూరు చంద్రశేఖరులది. ఏ. సంపుట. 0-12-0
2. చూరాలింక [కవచంపుట] 0-12-0, 3. పితృక మరణంకేవలము
కృపము 1-0-0, 4 కృతకనూత్రము 0-4-0, 5. చూడవకర్మ
[అంధరాజుల గూర్చిన కథాంతనాటకము] [కేతాకథాని
శిశురామకవి] 0-12-0, వేలూరిపురమరణాలయము.

(Velury Publishing House.)

విరిసాద. తేల్చుటలు యిందు కృతము.

అవ్యతాంజనం ఉదాహరణి ష ష షాలయమునందు అవ్యతాంజనం, తామరతైలము, మోహినీతైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యావదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పరిచేదము.

లోకమాన్యుని నిర్మాణము

దేశీయ కర్తవ్యము.

[రాజా మంత్రిగారి భుజంగరావుగారు.]

హైదరాబాద్ నిజమైన ప్రజాపాలనాధర్మమును తెలుసుకుంటున్న ప్రాంతీక లోకమాన్యుడైన యెల్లంతు సంగీతంకర తీరడు. ఈతడుకూడానే తేదీకలవై వాగాడంటారు చూపిన వాడుక గాదు. తాను నిజమైన ధర్మసూత్రముల నిశ్చయముగ నిశ్చయముగా వాచనంబులతో దెప్పినవాడు. పరిపాలన మొరతుకలమైకొనెను స్వరాజ్యమునకును దుష్టులు కానేరదలయు కావున హిందూదేశ రాజకీయ పరిస్థితులలో వాంఛితులైన వర్ణమునకు లోబడిన స్వరాజ్యప్రాప్తి కను కను మార్పులు కలుగవలయు ననియు హైదరాబాదును తీవ్రపరకలమును తెలుకొల్పిన మహాభాష్యుడు. పలుసారులు కారాగార వాసము నైనభరించి, యజానుకలెందక, పట్టణంలో దేశాయాత్రను ముగించుదనుక తదేక శిక్షాపరాయణుడైన హైదరాబాద్ లోకాదు కాన్పించుడు. ఆ విషయమున నీతం దద్దిరియించు. అయిన ఫలమును బోధించుచున్నట్టి కలవాడు. సాధకవాద కములతో వాతకకమిత్తలైదు. క్షతగతి యాకనైన జనులక గాన్పించెడి. తనజీవితము నీయాదర్శమునకు ధారపోసెను. ఉక్తములు గనుక చేకవేకాదుధర్మంబు మెలగుచు భగవద్గీర్వాణమును గాంచెను. తనచేతను కలకలము వారిజేసు మే తనజేమను అనుదినజ్ఞాన సంపన్నుడు. ఈతడు ప్రజలలో సమీకృతమును జెందెను. ఈతనికల జనమోక్షణ సామర్థ్య మెవ్వరికి లేదు. తనకుజేమ ప్రజల తీరనియెడల జూపు భక్తి విశ్వాసములు, ఆమోదాశ్చర్యములు గొలువకమానవు. అంతరమున్న యిదియే ప్రజల నిశ్చయము. ఇట్టి జనమోక్షణ మిరచి కెట్లుచేయుచును! జేకాభిమాన మీ మహాపురుషుని తత్వమున లీనమైపోయినది. చేకవేక మించిన మరల వాతక జెలుంగుడు. జేకానరాగము జన్మసిద్ధము అతని గాత్రమునం దెల్లదల వెల్లిరిసియున్న యీమహాపుత్రయే యపారమై జీవితతి శాశ్వతించినది. అతని జీవితమంతయు బహిరంగమే గాని రహస్యమున కేమియో యెలుంగుడు. అతని గృహకృత్య జీవితముగూడ గడునిర్మలమైనదియు గళంకరహిత మైనది యు నైయున్నది. తన యావచ్చుకొని చేకవేక నడపించెను. లోకమాన్యుని యంతటి మానసోజ్ఞతతో స్వరాజ్య ముద్ధృ ధించినవాడెవరును లేడు. అదైర్ద్యమున వెట్టివోయెలుంగుడు. హైదరాబాదు స్వరాజ్యము ననుభవించుటం గాంచి యానందించగల నని తలంచి యుండెను. ఆ జనోరథము విభజమైనది యాతని లోకమాన్యుడు. అతడు తన యావచ్చుకొని జనియోగించి స్వరాజ్యమును మిక్కిలి కమితమునకే దీసి కొని వచ్చెను. దాని సచిరకాలంబున కఫలము జేయుభారము మనయం దున్నది.

జేకామాన్యుల కెల్లరకు వాయుకుడుగ నుండి నడిపించుచుండిన లోకమాన్యుడగు తిలకుమారాజు భగవత్పాన్ని భయమున కేగెను. ఈ మహాపురుషుని నిర్మాణమువలన గొంత కాలము జేక మంథకారబంధుర మైనట్లుల దోషకమానము. కాని యాతని ప్రబోధమునందలి యుత్పన్నతలననే నూతన శక్తులును కేవలము కావిర్భవించగలవు. అతడు ప్రజాంతికరణంబు గాంచి ప్రజాపాలనాదర్శ ప్రబోధము అత్యుత్కృతమైన దగుటచే గర్వధాడ ద సమించినంత నే విరమించుకొనకలడు. తత్తదాదర్శపూరితములగు నూతనశక్తులను ముందుకు ద్రోయును, మరుగున దాగియున్న శక్తులను వెల్లివిచ్చును అతని జనోభావము శాశ్వతించిన మతికొందలని లేకదీసి, కార్యాచరణమునకు గడంగలేయును. అతడెవ్వడు తెలుసుకుండున కేగెను; కాని ఇందనుక ధూలావరణంబున నుండిరి పరుపలడిన యాతని యాత్మకర్మము ప్రకాశించి హైదరాబాద్ తమై వెదజల్లును. అతని జనోద్రేకమి మిక్కిలి శక్తివంతమైనదగుటచే లోకాదు మనంబుల చుంబకాశ్చంబంబుల కంబుల మాడ్చి శాశ్వతించినది. వారెల్ల రాజనోద్రేకమును ధిక్కరించకలారు. అతే కారల నవా కార్యాచరణమునకు బోల్పించెను. తిలకు మనోరమచేసి పోయిన దీయాదర్శ మొక్కటియే. జేకామాన్యుల కార్యములలో మొగమొలమియు జంతున, సంధియనేమాత్రము జనిరికావు. ప్రజాపాలనము మనకు జన్మస్వార్థకర్మ మని మీరు నమ్మినపుడు మనమందుల కర్మలమై యుంటిమని మీరెరింగినప్పుడు దానిని కడలించి గోరుట లో నిమగ్నమైనా మిరెల్లర కేకగ్రీవముగ బస నేయవలసి వచ్చె. ఏమి తిట్లులు వచ్చిన రానిండు, ఎవరికి లోకమాన్యుని

కేమి? మనము కర్మములై నిజమందీనపుడు దానికే జయము కలిగితిమి. ఇదియే లోకమాన్యుని ప్రబోధము. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాధికారముగలద మనరాజ్యములంబోలు స్వరాజ్యము మనకు లావలయును. అది మన జన్మసిద్ధమైన మాక్కు. దానినిజేసి మనప్రాజ్ఞముగ ననుభవించుట మనకు ననుభవమైయున్నాము. ఈ మాన్యులలోయెల్లర యాంగ్ల శాస్త్రక కర్మమునకుం గోచరమైన జెంబున ప్రసాదించబడును. పరికర్మాకర్మములు దున్నది.

ఇట్టి తీరణమున జేకాభిమాన బీజముల ముంబున కళించినవాడను, భయ విమోచనమృదయమును, స్వార్థకరాని యుజున, తమతమ మనోభావముల ననుసరించి యాభాగ్యమును గ్రహించియు భక్తివైట్టియో, మేధాశక్తియును దోర్మల్య మంటరించుటచే నజనున గని వెట్టకాలావనో, మనోవైకల్యమునో, “మనజేమన కేమిటి? స్వరాజ్యముమిది” అని భ్రమకెంది మోచదలం ద్రోక్కుచున్నాడు. మిగిలినవని యు, అతివాదులనియు, బ్రాహ్మణులనియు, బ్రహ్మకృష్ణులనియు నిమ్మ జాతుధారణలనియు సంఘసంస్కరణ కర్తలనియు వివిధములగు విప్రుల సామధారలై తత్తదధిక కార్యములతో హైదరాబాద్ జాతీయతను బ్రజ్వలించజేయుటకు మాకగ తిరోధానజేయుటలై “హైదరాబాద్ లోకమాన్యుల లీనారని యు స్వరాజ్యమున కర్మము కారనియు” వెక్కుడు రావుల జాతీయత సంకరంబుకేడల బ్రయత్నించుచుండిరి.

కెట్లునునాటి వెంచి పోషించువాడొకడును, దాని ఫలము అనుభవించువాడొకడును శాస్త్రోక్తి యీ విషయమున సార్థక మగుచుండెను. కద్దనిపురముల కోట్ల, కలకలకలములతోనై స్వార్థకర్మములై జేకోద్ధరణమునకై మొగమొలును విడిచి ఫలస్వామ్యమును గాంచుచువారు కొందఱును, ఆశక్తులను ననుభవించి సిద్ధమవువాడు మతికొందఱు నగుచుండుట మనము గాంచుచున్నాము. మింటో మెల్లే సంస్కరణములకే బూర్వాకరములయందు నిట్లే జరిగినది. సంస్కరణ జనితములగు కదవుల ననుభవించిన తదావస్థకు బాటుపడ వెనుదీసినవారే. బంగారా విభజనకాలమున నిట్లే జరిగినది అంతకే బూర్వము జేకామహాభాష్యావసకాలమున గూడ నీ సూత్రమే ప్రబలింపి. నేటి సంస్కరణ కావసకాలమున నవే ఫలింపినది.

స్వార్థకర్మములై జేకోద్ధరణకే పాడుపడువాడు కావున వాటికి ఫలములతో నిమిత్తములేను. కాని తత్తత్కాలాభవ కాంక్షలవారే జేకోద్ధరణకు నిందించి తన్మూలమున సధికారాదరణపూత్రము కాక గాగోరుట కడుంగదు కోచనీయును. తామధికారల ననుసరించుటచే కడలం గలిగినఫలము తెచ్చియొక గాన్పించవు. గృహముల తెచ్చియొక నుండిన నుండెగాక! జేక ఫలము లావంతయు గానరావు.

కొలదియందీ వ్యాజ్యముయై నెనుచునుగాక! మరీ కొందఱు అన్నతోద్యోగముల బడవిన బడయరుచుగాక! ఆంగ్లేయభాషా వర్ణ సమన్వయంబు లగు బిరుదావళిని గొందఱు పొందుదురుగాక! అంతమాత్రమున మన జేకమాన్యుల గలిగిన లాభ మినుమంతయు నుండదు. విద్యాంశులును, బాహ్యదంబరమును గాంచగలిగిన కొలదియందీగలిగిన మేలు జేకోద్ధారక మెట్లు కాగలదు?

తిలకుమండి జేకోద్ధరణకు నలువది వర్షముల నుండి తన జీవితమునంతను జేకవేక వినియోగించు చుండుటచే దక్షిణంబు హైదరాబాద్ లో నెవ్వరేదానిదొక్కినను లోటు గాన్పించలేదు. లోకమాన్యుడు గలిగించెను. వారిస్థానము వాక్రమించక గలిగినమహా పురుషుల తత్వము తెలుపదుటో యని హైదరాబాద్ ప్రపంచ మత్యాతురతతో నిరీక్షించుచున్నది. హైదరాబాద్ క్రమ మిశాశములతో ప్రవేశించుచునే యున్నది. ఇందదనుకమిలో తెవ్వర్య రేయదారుల దొక్కిన నని తాత్కాలిక ఫలప్రదములు. నిశ్చయములేగాని కరమావధి నను గమింప నేరవని మీ యంతరంగములై ప్రబోధించుచుండును. కావున నిరతిజుండి యాయా కథంబులనుండి తిరోధానలై లోకమాన్యుని శక్తినిద్ధాదర్శమునే మీ యాదర్శములుగ మార్చుకొని జేకవాదమును నెరవేర్చుచు. అతడు మనలను విడిచిపోవలసి దీక్షిండు. మీనియమున కెవ్వరేని నవ్యురని ప్రమయించుడు. శక్తిభంబునుండి యాత్మభంబునకు మారిన మా స్వాస్థ్యద మగునుగాని, అభివృద్ధి శక్తిభావంబున మెప్పటికిని బరిహాసపాత్రము కానేరదు. కావున మీ రందఱును, తిలకు మహాభాయుడు కలిపిపొందిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నలంబించి రాజకీయ వ్యాపారముల నెరవేర్చి జేకావేదమును గాంచువు. మీరు శ్రేణుంబగును.

మనవాయుడె లెల్లరను పూర్వోక్త విధానంబున దను తొగల యీమదభిప్రాయ భేదంబుల నీరహితమున విశ్మరించి జేకవేదమును లోకమాన్యుని కెలుంగున గాంచించిన వారి నందఱిని మనము భక్తివిశ్వాసముతో సంగీకరింప నలసినదియే. అటులకాక వారి భేదాభిప్రాయముల నింకను సాగించక దలంపయెడల మన సంగీకరింపజనక. ప్రజాంతికరణంబు లీ వృత్తిని బ్రతర్థించుచున్నది కావున వాయుకులు కాదలంపిన మీరు ప్రజాపాలకార్యముల నలంబించుటయే గదా ధర్మము. మీ రటుల గాంచుచున్నది మిమ్ము మా వాయుకులుగ గ్రహించకలచుని కొంచెం పట్టువలతో విముఖులను జూపించియెడల నుత్తర తుణుకున వారే మరలివత్తురు. మన మెత్తదనుట జురస్కరించుకొని వెనుక ముంబులకే దచ్చాదు చున్నాది. మన మనోనిశ్చలమునై వారిచర్య లాధారపడి యుండును. “మహాత్ముడు పర్యవసానంబుల చేత కేలెంచని యెడల పర్యవసానంబుల కడకేకలయును” అను శాస్త్రోక్తి నెలుంగరా? కావున మన వాయుకుల మన మనోరథంబుల నలంబించుట దని మనమే నిర్బంధకరపరమయను. కావున నీ భీతపరకలమును మనమకులించి లోకమాన్యుని మనోరథ సిద్ధి నశిరకాలంబున సఫలమొనరించి వారి యాత్మకు కాంతిని గలిగింపుడని హైదరాబాద్ నెల్ల నిందుములమున బ్రార్థించుచున్నాడను.

ప్రాద్దుటూరు వార్తలు

వర్తమా

ఈ ప్రాంతములందు విత్తము వేయటకు దగిన కర్మములు గురిపినవి. భూమి యష్టాశ్రేణు తగ్గి చల్లబడినది.

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు

జమ్మలమడుగు తాలూకాబోర్డువారు 28 తేదీని ప్రాద్దుటూరులో నమావేశమై శ్రీయూత దొరసామి మొదలియూత గారిని ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనరి.

లోకమాన్యు తిలక్ హో

కార్యనిర్వాహణమున అభిమానులను, శ్రద్ధాభక్తులతో పాటుకడిన కార్యము పూర్తి కాగలదు. మహాత్ముడియ సోదరులు పిక నాటకమును క్రడకొంది, కచ్చెరు ద్రవ్యమును మందిరినిర్మాణమున కొనెంగద మని వాత్తచ్చి యున్నారు.

యవజన సంఘమువారిచే

యవజన సంఘమువారిచే నెలకొల్పబడిన “తిలక్ ఉచితరాత్రిపాఠశాల బాగుగా జరుగుచున్నది. ఆ ప్రాంగ్లేయభాషల నేర్చుకొన నలువదిమంది విద్యార్థుల కుచిత విద్య గలపడుచున్నది.

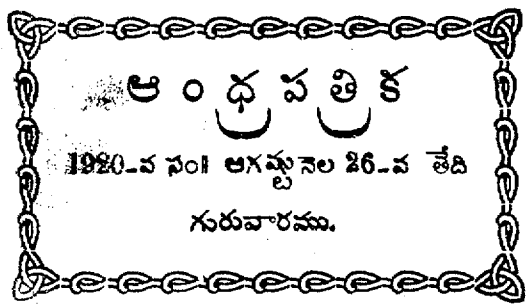
వియ్యము

మా పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు వియ్యమును దెప్పించి బీదవారికి సరసముగా క్రయించు విషయమున అసమ్మతిని జూపినను, మిగిలిన శక్తులు కట్టుదలతో తీర్మానించి వియ్యమును దెప్పించి సరసముగా క్రయించుచున్నందుల కెంతయు నభినందనీయులు.

కేవల ప్రామాణ్యము

క్రాంతి హద్దాధ్యక్షుగారు, పురపాలకులతో గలసి మెలసి, శ్రద్ధతో బాటుపడుచున్నందుల కెంతయు వంద నీయులు.

బొంబాయిపాఠశాల:- 24 వ తేదీని బొంబాయిలో బొంబాయి మరీఫ్ గారి ఆధికర్యమున పారశభ యొకటి జరిగెను. ఆ సభయందు కవులు ఎగుమతిని గురించియు కథను గురించియు కవులుగ నుండియే గురించియు ఆలోచించుచు, సాగోరు సమావేశమున కైద్యకాలము నిర్మించుట ఆజేపించుటకే సభ గాంచుటచేను. శభికులందఱును ఈ విషయమున గొప్పపట్టుదలను గనబరిచి. సభకు ప్రజలసంఖ్యాకులుగా కచ్చుకుకై దుకాణములన్నియు మూసివేయబడెను. మహాత్ముడియులును పార్టీలును యూరపియనులును వందలకొలది సభకు వచ్చిరి. మదనమోహనమూవ్యాగారు కవుభవ కవులు ఎగుమతిని ఆపుదలచేయవలసినదని క్రభుత్వమువారిని గోచుచు పోక తీర్మానమును గాంచిరి. ఆ తీర్మానమును కట్టెటగారు బలపరిచిరి. అనంతరము జోనెఫ్ బాప్టిస్టా గారు సాగోరు సమావేశమున కధ్యకాలము నిర్మించు నుండదని పోక ఉపపాదనమును చేసిరి. బహంగోరు విందాలూగారును, యం. మూరీ గారును ఉపపాదనమును బలపరిచిరి. రాజకీయనిధిగారి కే విషయమును గురించి విజ్ఞానమును కంపుకు సభలో తీర్మానింపబడెను.

గౌ. పటేలుగారి యనుభవము

(100)

గౌ. పటేలుగారు, ఆంగ్ల దేశమునుండి ఇటీవలనే స్వదేశమునకు విచ్చేసిరి. సంస్కరణ నిబంధనలు, పంజాబు వ్యవహారముల గూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుటకు, వారాంగ్ల దేశమునకు వెడలియుండిరి. ఆంగ్ల దేశమునకు హిందూ దేశ నిజ జరిగియున్న విశదపరచుచో, తప్పుకన్యాయము జరుగునని, అఖంభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు దలచి పటేలుగారిని కంపియుండిరి. పటేలుగారును దృఢవిశ్వాసముతోడనే నాంగ్ల దేశమునకు వెడలియుండిరి. కుర్కవసాన మేమయ్యెనో ఎల్లరకును దెలిసిన విషయమే. ఇట్టి స్థితిలో పటేలుగారు రేచుని తలంచిరో కనుగొనటకు భావ్యముగ నుండును. పటేలుగారు ఆంగ్ల దేశములో నున్నపుడు, ఐరిషు యుద్ధమును, ఈజిప్టు జాతీయవాదుల సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమము మొదలగువానిని జరిశీలించి యుండిరి. బొంబాయి ప్రాంతమున కత్రికాక్రమణతో గతనివారమునాడు తమ యనుభవములను వివరించిరి. సంస్కరణ నిబంధనల విషయమై మీ రేమూత్రము విజయము గాంచినది, కత్రికాక్రమణతో యుడిగిడెనెడను. తమకు రోత బుట్టినది, పటేలుగారు జవాబు చెప్పిరి. పాలకుల ఉపేక్షాభావము వినువు గలిగించినది. ఆంగ్ల ప్రజాసామ్యము మూత్రము, భారతీయుల మొరలను వినుట కంగీకరించెదరు పంజాబు దుస్థితి విషయమై ఆంగ్ల ప్రజల కాగ్రహము జనించెను గాని, ప్రభుత్వము తమకు ప్రాతినిధ్యము వహించుట లేదనియు, ధనవంతుల వలుకుబడి మూత్రమే పాగుచున్నదనియు, వారు జెప్పెదరు. కాంగ్రెసు సంఘాభిప్రాయములను, పటేలుగారు జాయింటు కమిటీకి సమర్పించి తమ సామ్యమును విచారించుమని కోరిరి. జాయింటు కమిటీ వారా కోర్కెను నిరాకరించిరి. సంస్కరణ నిబంధనల విషయమై, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనటకు వారెట్టి ప్రయత్నముజేసినటుల కాన్పించలేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వాభిప్రాయములను వలె యనుటకు మూత్రమే వారు బూతుకొనిరినియు, పటేలుగారు దెబ్బబుచ్చుచున్నారు.

పటేలుగారి కోర్కెను నిరాకరించుటకు జాయింటు కమిటీవారి కేమి కారణములు గలవో తెలియలేదు. పటేలుగారిని విచారించుట వలన, వారికి సందర్భము లనేకములు దెలిసినట్టెడివి. ఇక, పంజాబు వ్యవహారముల గూర్చి మీ ప్రయత్నము లేమయ్యెనని, కత్రికాక్రమణతో యుడిగెనని, పర్ మైకేలు ఓడ్యయరు, ఫలమునెట్లు ప్రభువు మొదలగు యున్నతాధికారులు నిర్దోషులగు నెవ జరిరి. డయిడ సేనాని మూత్రము ఎల్లర నిందలకు పాత్ర మయ్యెను. ఇందలి యన్యాయము గూర్చి పటేలు హార్మి మెచుగార్తును, మూడు, వెస్టివుడ్ మొదలగు వారును ఆంగ్ల దేశమున ఖండితముగ వివరించిరి గాని ఫలము లేక జోయెను. ఖలాసాత్ విషయమై ఇంగ్లండు ఉపేక్షాభావము జావెనట. రాయబారులు ఇతర దేశములలో

ప్రబోధము గలిగించ నారంభించిరి. తమ ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెనని, మహమ్మదాలీగారిచ్చిన సంక్షేమమును పటేలు గారు ప్రచురించుచున్నారు. “గత వత్సరము నేను మిగుల ఆశాభంగుడనై దేశమునకు మరలి వచ్చితిని. ఈ వత్సరము నాకు రోతబుట్టి తిరిగివచ్చితి” నని పటేలుగారు నుడివిరి. అటులగుచో ప్రస్తుత కర్తవ్య మేమని, కత్రికాక్రమణతో నడుగగ, పటేలు గారిటుల జవాబు చెప్పిరి.

“అరీలు, ప్రార్థనలు, కాంగ్రెసులు, కాన్ఫరెన్సుల మూలమున ఇంతవరకును జరుపుచున్న ఆందోళన మికముందు బనికీ రాదనియు, దాని యంతట యుడి కామ్యూన్యస్థితి గావించనేరదనియు, నాకు నిశ్చయమయినది. చార్జవ్యమును హిందూ దేశ మవలంబించదు. ఇంగ్లండు, అమెరికా మొదలగు దేశములలో తీవ్రముగ ఆందోళనమును జరుపుట చేతను, హిందూ దేశమునందు సహాయ నిరాకరణవిధానము నవలంబించుట చేతను, మన కోర్కెలు సఫల మగునటుల జూడవచ్చును.”

సహాయనిరాకరణవలంబనము కన్న వేరు మార్గము లేదని, పటేలుగారు గ్రహించిరి.

సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచో, ఆంగ్ల దేశ స్నేహితుల కిష్ట ముండునా యని యడుగగ “వారితో నాకు జరిగిన సంభాషణ బట్టి సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమమునకు వారు విముఖులని నేను చెప్పను. సహాయనిరాకరణమును కొన్ని విధముల నవలంబించవలయు ననియే వారిలో గొందరు జెప్పిరి. కాని, ఈ విషయమై జాగ్రూకతతో మెలగుచు, క్రమక్రమముగ ముందుకు పాగవలయునని వారభిప్రాయపడుచున్నారు” రని పటేలుగారు నుడివిరి. సహాయనిరాకరణము నేవిధమున అవలంబించవలయునో, కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయించినటుల తానును నడుచుకొందునని, పటేలుగారు నుడివిరి. లాలా లజపతిరాయిగారు శాసనసభలను జహిష్కరించ మని వెనుక దెలిపి యుండగ, లేజరు కక్షమువారా మార్గమును ఖండించి, సంస్కరణముల నువయోగించ వలసిన దని, తీర్మానించి యుండిరి. ఇందు విషయమై సందర్భము తెప్పియో దెంచ మని కత్రికాక్రమణతో యడుగగ, ఈ తీర్మానము లేజరు సంఘపు కార్యనిర్వాహక సభవారితో గావించబడ ననియు, అప్పసంఘాకు లా సభలో గూడి రనియు, ఇట్టి తీర్మానము హిందూ దేశములో లేజరు పార్టీ విషయమై అవిశ్వాసమును దురభిప్రాయమును వ్యాపింపజేయు నని తాము దెలువగ, దానిని తొలగించుటకు క్లిస్తగారును, లాన్సుబరీగారును లేఖల నొసంగి రనియు, పటేలుగారు చెప్పిరి. క్లిస్తగారి రీతిన వ్రాసిరి:

“లేజరుపార్టీ తీర్మానము వారి యుద్దేశము గూర్చి విశరీతాభిప్రాయమును పొడమజేసినచో, వారిందుల కెంతయు విచారణచున్నారు. లేజరు కక్షమువారి తీర్మానము గావించినపుడు, భారతీయు లీ తీరున వర్తించవలె నను నిధిని సూచించి యుండలేదు. ఏలనన, తా మే రీతిన వర్తించవలయునో నిర్ణయించుకొనుటకు, భారతీయులకే హక్కు గలదు.”

ఆంగ్ల దేశమునుండి ఇటీవలనే యరుగుదెంచిన పటేలుగారు సయితము, నిరాకరణ సహాయ నిరాకరణమే మార్గమని తలంచుచున్నారు. ఏవిధమున దీని నవలంబించ వలయు నను విషయమై దేశమున భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలి యున్నవి. గాంధీగారి విధానము ఆచరణయోగ్యము గాదని గాని ఫలప్రదమునది గాదని గాని, రాష్ట్రీయు

కాంగ్రెసు సంఘములు దలచుచో, ఏది సవ్యముగా మార్గమో యాచించి నిర్ధారణజేయుట అవశ్యకము. అటులజేయక, గాంధీగారి విధానమును మూత్రము నిరసింది, మరియొక ఫలప్రదముగు వద్దతి నవరును సూచించకుండుట, కార్యసాధనమునకు మార్గము గాజాలదు. కాంగ్రెసు సభ కెల్లరును నిశ్చితాభిప్రాయములు లేకుండ వెడలుచో, పరియగు నిర్ధారణగావించుటకు నుకరముగ నుండదు. అయినను, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ దేశ కర్తవ్యమును నిష్కర్షగ నిర్ణయించి, ఫలప్రదముగా విధానము నేర్పరుచు గాక యిది కోరెదము.

దురభిమానము

(101)

లోకమాన్యుని జీవితము గూర్చి, లండను టైముస్ పత్రికయు, మార్షింగు పోస్టు పత్రికయు, వ్రాసిన వ్రాతలు దురభిమాన పూరితములై యున్నవి. టైముస్ పత్రిక తిలకనం దొక్క నుగుణము నయినను కనిపెట్టుటలకజోయెను. పర్ వెంటుయిచి చిరాలుగా రీ వ్రాతలను వ్రాసిరాయని సందియము గలుగుచున్నది. ఇక మార్షింగు పోస్టు పత్రిక వ్రాతలు గ్రడ్డితో మెల్లగనున్నచు, తిలకుగారి జీవిత రహస్యమును గ్రహించ లేక జోయెను. మార్షింగుపోస్టు పత్రికాంతముల నిట పొందుతురచెదము.

“దశ్యుచహిందూ దేశమున కెల్ల, బాలగంగాధరతిలకు గారెక్కుడు వలుకుబడి గలవారుగ నుండిరి. ఘోరేగారు జీవించి యున్నపుడు, ఎవరి కెక్కుడు వలుకుబడిగల దని సందియముండెడిది గాని, వారు చనిపోయిన పిమ్మట బొంబాయి రాష్ట్రములో సాంఘికముగను రాజకీయముగను నెక్కుడు వలుకుబడిగల మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులవై తిలకుగారు రాజ్యము చేయుచుండెడివారనుటకు సందియములేదు. తిలకుగారు యువకు లెల్లరకును ఆదర్శప్రాయముగ నుండెను. కాలేజి విద్యార్థు లెల్లరు ఆతని వలయును తమవద్ద నుంచుకొనెడివారు. ఆతను తరుచుగ జయబతు రాకున్నను ఆతనింతటి గౌరవమును సూచించుట ఆశ్చర్యకరము. ఆంగ్ల ప్రభుత్వమనినను, ఆంగ్లేయుల సంబంధ మనినను, ఆతనికి పరమద్వేషము గలదు. కాని ఆ ద్వేషము వారను కత్రికల మూలమున చూపుచుండెను. జాతిద్వేషమును నిరంతరముగ వ్యాపింపజేయుట కారనికి రెండు పత్రిక లుండెడివి. తీవ్రవిమర్శనము గావించినందులకు తిలకు రెండు మూడు శిక్షనడెను. మొదటి మూడు న్యాయమూర్తి స్ట్రీచీగారు 18 మాసములును, రెండవమూడు న్యాయమూర్తి దావారుగారు ఆరు సంవత్సరములును శిక్షను విధించిరి. 1918 సంవత్సరమునందు ఆంగ్ల దేశమునకు వచ్చినపుడు, తిలకు గారు పర్ వెంటెయిచి ఫిరాయిగారిపై దెచ్చిన యభియోగ సందర్భమున, లాకోర్టులలోగ నుండిరి. తొమ్మిది సంవత్సరములక్రిందట ప్రచురించబడిన గ్రంథమున కీయభియోగము లేవడెను. హిందువుల వట్టుదలకును, వివాదములపైగల యభిలాషలకును, ఇది నిదర్శనమని చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషు వారిపై నింతటి ప్రబల ద్వేషమున్నను, తిలకుకార్య జలనందు తగిన ఫలితమును చూపలేకజోయెను. విప్లవము కొర కారను సనిజేయబలచినచో, ఏడు వత్సరములు కారాగృహశిక్ష ననుభవించుటకప్పు. ఏవిధమున చూచినను, తిలకుగారి వలుకుబడి దుష్ట మయినది. తిలకు తనయుద్ద్యమముకొర కయినను చేసిన కార్య మెద్దియు లేదు. కాని ఆతను జేసిన కీడుమూత్రము, ఆతని యనంతరముగూడ కొనసాగుట నిశ్చయము.”

మొసపాటేమియూ సీటి

మొసపాటేమియూ స్వవహారములు ఆంగ్ల దేశమున కలవరకరుచు చున్నట్లు, స్టేట్సు మేను వ్యక్తిక తేలిచిన తంతివార్తల బట్టి గాన్పించుచున్నది. ఆ దేశమునకు సైన్యముల నింకను బంపి, వ్యయ మధికముగ గావించుటకు ఆంగ్ల దేశ వ్యక్తి లిష్టపడుట లేదు. దేశ కరిపాలనమును అరబ్బులకే విడిచిపెట్ట మని, వ్యక్తికలు వ్రాయుచున్నవి. కలనల్ లారెన్సుగారు మొసపాటేమియూ కరిపాలనము గూర్చి తీవ్రముగ వ్రాయుచున్నారు. స్థానిక కరిపాలన మవమానకరముగ నున్న దని తెలుపుచున్నారు. అక్కడ సభికారమును దున్న బిటిషు సివిలు అధికారులు నిరంకుశ చర్యల గావించుచు, ఆంగ్ల దేశమునకు సంధర్భములు దెలియకుండ కప్పిపుచ్చుచున్నారని, కలనల్ లారెన్సుగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ యుద్ధోగుల కరిపాలనము, తుర్కీ కరిపాలనము కన్న ఘోరముగ నుండెనని వీరు దెలిపిరి. మొసపాటేమియూలో నవలంబించబడుచున్న వద్దతులు, దేశమునకు ముక్కుదెచ్చిపెట్టు నని, టైముస్ వ్యక్తిక యభిప్రాయపడుచున్నది. దేశ కరిపాలనమును అరబ్బులకే వదిలివేయవలయు నను భావ ముంగ్ల దేశమున ప్రబల మగుచున్నట్లు, తంతివార్త దెలుపుచున్నది. ఒకదేశ మింకొకదేశపు కరిపాలనా భారమును వహించవలయు నను భావ మీ కాలమునకు సరిపోవదని, ఆధునిక ప్రపంచచారిత్రము వృష్టము చేయుచున్నది. ప్రతిజాతియు స్వయానిర్ణయాధికారము గోరుచున్నది గాని, "మాండేటుల్" నాకించుట లేదు. నూతనముగ సృజించబడిన మాండేటులు, వెనుకటి వద్దతుల ననుసరించియే జరుగుచున్నవి గాని, స్వయంనిర్ణయవిధానమునకు చేరువుగ లేదు. సంధి సభనాడు త్వరలో తమ వెనుకటి నిర్ణయములను మార్చి నూతన మార్గము నవలంబించుట ధర్మము. లేనియెడల, క్రొత్తపోరాటముల కెడముగలుగుట దప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు.

ఈజిప్టుదేశ స్వాతంత్ర్యము

ఈజిప్టునకు స్వాతంత్ర్య మీయబడునని తెలిసిన వెంటనే, ఆంగ్లో-ఫ్రాంజీషు వ్యక్తికలు కట్టరాని కోరికమును కనబడుచున్నవి. ఇందువలన ఆఫ్రికా యము లెన్నియో గల వనియు, ఇట్టి యధికార విస్తరణమును కావించుటకు పూర్వము పార్లమెంటు సభనారు దూర మాలోచించవలయు ననియు, ఇంగ్లీషుమేను వ్యక్తిక వ్రాసెను. ఇది అతిసాహస కార్యమని స్టేట్సుమేను వ్యక్తిక వ్రాసెను. చీకటిలో మున్న వారు వెలుగు నొక్కమారుగ చూడజాలరు.

పోర్టు సెంటుజూరి గెజెటు

(ఆగస్టు 24 వ తేదీ మంగళవారము)

లోకల్ అండు మ్యునిసిపల్ కాలను

కోడూరు ప్రభుత్వాశ్రయ బహిరంగతాలాకా బోర్డు అధ్యక్షులుగను సామిసే ఆదివారమునాడు వాయుదు గారు శ్రీకాకోట తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగను పాలి కెట్టి అప్పారావు కెట్టిగారు విశాఖపట్టణమండల ఉపాధ్యక్షులుగను నియమింపబడిరి.

గంగవరము బాంబిరాడ్డిగారు కడప తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను సామనార్ అబ్దుల్ బసీద్ మేహసామెలు గారు కడపమ్యునిసిపల్ సభ్యులుగను కోటి ఆంజనేయులుగారు తెనాలి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను వెనుకర్న పెద్దిరాజుగారు ఏలూరు తాలూకా బోర్డుసభ్యులుగను తక్కుల తిమ్మారెడ్డిగారు దోని తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగను, పూడిపెద్ది నూర్జుగారు తాలూకాబోర్డుగారు, గొట్టికల్లు మండలరామరాజుగారు, విజయనగరము తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, మారెళ్ల గంగరాజు కంటులుగారు, క్రీమాన్,

జగన్నాథకర్ణి కాదంగో, మహాకాయాగారు, గంగాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగను, ఎస్. ఎమ్. ఎమ్. ఆర్. మహాసాయాగారు, ఎస్. బి. ఎమ్. మహాసాయాగారు, గంగాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగను, కె. కేశవరెడ్డిగారు, బి. హనుమయ్య గారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను, వెంకట శుబ్బయ్యగారు కర్నూలు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, కె. వెంకటసామయ్యగారు, పి. అంజిరెడ్డిగారు, ఎ. ఎల్లమరాజుగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగను, నియమింపబడిరి.

వెన్నాళురము మ్యునిసిపల్ సంఘమునందు 16 గురు సభ్యులుండరు. అందు 12 గురు యెక్కుకొనబడువాడు, శ్రీకాకోట, మ్యునిసిపల్ సంఘమునందు 16 గురు సభ్యులుండరు. అందు 12 గురు యెక్కుకొన బడువాడు.

అనంతపురము మ్యునిసిపల్ సంఘమునందు 16 గురు సభ్యులుండరు. అందు 12 గురు యెక్కుకొనబడువాడు.

విద్యా కాళి

బల్లారి అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు, శ్రీనివాస అయ్యంగారి సెలవు రద్దుచేయబడినది.

పొల్లారెడ్డిరేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు నూర్జుగారు రాజులగారికి 2½ నెలలు సెలవు యియ్యబడినది.

విజయనగరము, గవర్న మెంటు హిందూ బాలికల పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు కె. నీలాచారయ్యగారు వారి ప్లానే నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా బదిలీకాబడిరి.

పొల్లారెడ్డి రామచంద్రారావుగారికి 4 నెలలు సెలవు యియ్యబడినది.

జి. కె. కృష్ణారావుగారు బల్లారి రేంజికిండి నెల్లూరు గవర్న రేంజికి, ఎమ్. డి. గోపాలాచారిగారు ఆర్మీరేంజికిండి, బల్లారి గవర్న రేంజికి బదిలీ కాబడిరి.

నర్సాపురము గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయుడు బి. రామమూర్తిగారు అక్కడనే ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నియమింప బడిరి.

జి. వెంకట శుబ్బారావుగారు రాజమండ్రి గవర్న మెంటు ప్రైవేటు కళాశాలనుండి గుంటూరు, గవర్న మెంటు వెండర్ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి.

నూటిరేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పి. వెంకట రమణయ్యగారు గుంటూరు గవర్న మెంటు కేందర్ ప్రైవేటు పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయులుగను నియమింపబడిరి.

భీమవట్టణము గవర్న మెంటు హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బి. కృష్ణారావుగారు, కమలవత్సరము కడపముగా విశాఖపట్టణము గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల రెండవ సహాయోపాధ్యాయులుగను శ్రీకాకోట గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు ఎమ్. బాలసుబ్రహ్మణ్య మదెబాల్గారు వెంగలపట్టణ రేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగను బర్సంపురము రేంజి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు పి. మహాకాగారు ఇచ్చాపురం రేంజికిపి. అప్పల సరసింహంగారు విజయనగరం రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను పొల్లారావు వాయుదు గారు గన్నవరం రేంజికి యు. వెంకటరమణయ్యగారు కైకలూరు రేంజికి నలు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా భాయవడిరి. ఎస్. రంగారావుగారు నెల్లూరు గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయులుగను జి. జర్జుర్రెడ్డిగారు శ్రీకాకోట లోకల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను బి. రామచంద్రుగారు బొబ్బిలిరేంజి నలు అసిస్టెంటుగను ఎస్. పేరకాశ్రీగారు, గుడివాడ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను జి. రామచంద్రారావుగారు కంగార రేంజికిండి కత్తూరు గవర్న మెంటు ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను పి. హనుమయ్యగారు కత్తూరు గవర్న మెంటు హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల రెండవ సహాయోపాధ్యాయులుగను, పి. హెచ్. వెంకట రమణయ్యగారు నందిగామ నలు అసిస్టెంటుగను, దయానిధి మిత్రాగారు బర్సంపురము హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను అతనరాల వెంకటరావు గారు విశాఖపట్టణము హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధాన సహాయోపాధ్యాయులుగను బి. మల్లికార్జున రావుగారు పొదిలిరేంజి కల్ అసిస్టెంటుగను కృష్ణచంద్ర మహాంతిగారు కమాంకోండ రేంజి కల్ అసిస్టెంటుగను,

పి. రామచంద్రన్ కెట్టిగారు యెలమంచిలి రేంజి, నలు అసిస్టెంటుగను, యూనక్స్ భాగ్ లోడి సాహెబుగారు విశాఖ పట్టణము రేంజి మహమ్మదీయ పాఠశాల నలు అసిస్టెంటుగను, కె. గోపాల రావుగారు కానరగోడ్ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, ఎస్. గోపాలము గారు అవకాశి రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, గులాబ్ దస్తగిరి సాహెబుగారు, కర్నూలు మహమ్మదీయ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, విసాహ్ మండరం పీటరుగారు, నంద్యాల రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, జి. వాసుదేవరావుగారు కర్నూలు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, బి. కృష్ణయ్యగారు ఆర్మీకమాన్ రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, బి. మండరం అయ్యంగారు, చిత్రూరు గవర్న మెంటు హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ ప్రైవేటు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను, జి. వెంకటేశ అయ్యంగారు గూడూరు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, వై. బోగయ్యగారు కైకలీరేంజి నలు అసిస్టెంటుగను, కె. విశ్వకాశము గారు శ్రీకాకోట రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను పి.సి. కామేశ్వర రావుగారు నూర్జు రేంజి నలు అసిస్టెంటుగను ఎమ్. పార్వతీకాగారు చిత్తూరురేంజి నలు అసిస్టెంటుగను నియమింపబడిరి. (నై నుడివినవారిలో ప్రాజెక్షన్లో నున్న వారికి భాయవడినది.)

రెజిస్ట్రేషన్ కాళి

వెంకాకం గోవిందరాజయ్యంగారు కత్తూరుజిల్లా తిరుత్తణికిని మండలములమ్యూన్సిపాలిటీ పుల్లంపేటనుండి క్రిమిలిత్యూరకనకు బదిలీయింపబడిరి.

న్యాయకాలి

కోట సరసింహంగారు తిరుపతినుండి నాగపట్టణము డిస్ట్రిక్టు మున్సిపాలిటీ నుండి వెంకటరావుగారు కొప్పుల నుండి బెజవాడకు డిస్ట్రిక్టు మున్సిపాలిటీగను పి. భాస్కరరెడ్డి అవర్ ఫుల్ గారు కొప్పులనకు బదిలీయింపబడిరి.

కర్మిక్కు కర్నూలుకాళి

పి. రామమల్లు అయ్యంగారు కత్తూరుకేంద్ర అయ్యంగారు నెల్లూరు డివిజన్ కేంద్రమునుండి 1వ పబ్లికేషన్ గోదావరి కేంద్రమునకిదివన నలు వెంకట ఎమ్. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు అవర్ ఫుల్ గారికి ఒక నెల సెలవియ్యబడినది.

బి. సత్యనారాయణగారు విశాఖపట్టణము డివిజన్ అవర్ ఫుల్ సబ్ డివిజన్ గారికి బదిలీయింపబడిరి.

కర్నూలు డివిజన్ డివీసన్ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారికి ఒక మాసము సెలవియ్యబడినది.

బల్లారి మామరెంటెండు ఇంజనీర్ ఆఫీసులో నున్న గజపతి వీర్లను ఒక మాసము సెలవియ్యబడినది.

తైక్యకాలి

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము లోకల్ ఫండు తైక్యకాలి అసిస్టెంటు సర్జన్ డి. బి. అప్పారావుగారు విశాఖ పట్టణము వైద్యపాఠశాలలో నుపాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి.

ఎస్. కె. గజపతి అయ్యంగారు గోదావరి జిల్లా బోర్డు వారి యధీనములో నుండురు.

చూచు కాళి

ఏలూరు సబ్ డివిజన్ జడ్జి సోమంజి వీరకంఠముగారు నెల్లూరుకును తంజావూరు సరసింక అయ్యంగారు అవర్ ఫుల్ గారు, ఏలూరుకును సబ్ డివిజన్ జడ్జిగాను, జి. హంపెట్ గారు కృష్ణా జిల్లా మామరెంటెండుగను, ఎల్. పి. బిషాఫ్ గారు భద్రాచలం నుండి బెజవాడకు, జి. అమలకంకింగారు భద్రాచలంనుండి అనంతపురము వెంట్రోగి మూడు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగను మహమ్మద్ జయద్దీన్ సాహెబుగారు, కంఠూరు పోలీసు డిప్యూటీ మామరెంటెండుగను ఎస్. రంగారావుగారు విశాఖపట్టణముజిల్లా పోలీసు మామరెంటెండుగారికి వెనకల్ అసిస్టెంటుగను, నియమింపబడిరి.

నారాయణస్వామి అయ్యంగారు కైలాసం అయ్యంగారు అవర్ ఫుల్ గారు ఏలూరు అడివనల్ నలుకోర్టుకబార్డీ నేటు జడ్జిగను నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు ఘోష్ సాహెబుగారు బెజవాడకు, రిసెండు జాన్, ఎడ్వర్డు (గేఫ్ గారు సరసారావుకేటుకు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

గుంటూరు సెక్షన్ అడివనల్ సబ్ డివిజన్ జడ్జి బుర్రా వెంకటేశ్వరరావుగారికిని నంద్యాల, ఆర్కింగు డిస్ట్రిక్టు మున్సిపాలిటీగారికిని స్వయంసేవి యింగ్లీషు హైస్కూల్ కాలూన్య అను పుచ్చుకొనుట కధికార మియ్యబడినది.

రుష్యా పోలండు దేశములు.

లండను, ఆగస్టు 24:—హోల లెప్పటికి 63,000 మంది
ఫ్రెంచీలను, 200 కుపాకులను పట్టుకొనిరనయ్య, ఫ్రెంచీల శుభ్ర
హెచ్చిహోవు చుండుటవలన వారికి చాల బాధక నున్నదని
యూరె కురు గారికి తెలిసినది.

రెడ్డు ఉద్యోగియును, కమిషరీజను తుపాకులను విశేషముగ నుపయోగించి వేలముల కొంటిని వెలకొల్ప జూచుచున్నాడు. రెడ్డులు తెవచున్నాలో కొంతభాగమును దొంచుకొనిరి. అవటి యూదులు పారిపోవుచున్నాడు. వారింక నాగో, యెరళకు పోతుండ. తగిన ఏర్పాటు లొనరింపబడినవి.

అంధను, ఆగష్టు 24:— ని ప్పుటి సాయంత్రమునకు
 లిప్పన్న స్థితి మరింత బిరుదుగాగు చూసినది. మరొన్ని బంది
 సోటులు జరిగినవి. మరొన్ని గృహముల కాల్పుబడినవి. కేథ
 లిక్రమంబు ఇండ్లును, దుకాణములను వరకు రాను (వీటియైనది,
 మహారు 5 లక్షల సాతరనులవచ్చును. గలిగియుండును. అన్ని
 ప్రమాదముల చల్లార్పు ఇంజనులు దా ను గ పనిచేయుటలక
 సాయపడి, ఇప్పటికి 70 ఇండ్లు కూలినవి. పైనికరమీక భటుల
 వసెంటు పై నిలులం దున్నారగాని వానినంభియి చాలదు.

పటేలుగారి యభిప్రాయములు

సహాయనిరాకరణమే తరణోపాయము

దేశము మహాసభాపక్షమున, సంస్కరణనిబంధనలను గూర్చి యభిప్రాయము మొనగడుటకు వెల్లియడెను గా. వి. కె. పటేలుగారు స్వతంత్రమున గతవారమున ఏతెచ్చిరి. బాంబాయి క్రాంతికి వ్యతిరేకమైనది యొకటి గత కవితవారము పటేలుగారిని సంబంధించుట వెల్లిది. భారతీయుల స్వరాజ్యాంగోభిక్షమును గమనించుచు, భారతీయుల హితైషులగు ఇంగ్లీషువారు కొందరు పటేలుగారి ద్వారా తమ సాహజూత్వము తెలియజేయుచున్నారని, ఇంగ్లాండులో నుండగా వివిధ సీకాఫీక యుద్ధమును, బ్రిటిషు కార్యనిర్వాహమును బహిష్కరించుచుండు ఈజిప్టున జాతీయవాదుల యుద్ధమును బహిష్కరించుచుండు పటేలుగారు సాహజూముగ గ్రహించిరి. ఇందుచేత ఇండియాలో సహాయనిరాకరణము నాచరించిన - జర్జింగల మాన్యులనుగూర్చి ఏమి ఇంగ్లాండులోని సీకాఫీక, కార్మిక, నాయకులతో చర్చించగలిగిరి. పటేలుగారు క్రాంతికి వ్యతిరేకమో లేదు యభిప్రాయము లన్నిటిని సారముగ వివరించెరి.

లోకమాన్యుని నిర్వాణము.

ఇంగ్లాండులో నేనొప్పు సేవకుగూర్చి వివేచించుటకు పూర్వము లోకమాన్యుని నిర్వాణమునకును శ్రేయమును గలిగిన అపారాధమును ఒకటి తెలుపవలసి యున్నది. మనము ఇంత కష్టపడి కనుగొనిన సూత్రములకు తెలివితేటలు మొట్టమొదటనే కనుగొనినాము. ఆ సూత్రమే? 'జర్జిలు, ప్రార్థనలు, నిర్భయములు' తెలివితేటలు ఇంగ్లాండుకు వెల్లివిమొదలు, ఇతరదేశములందు ప్రచారము ఆరంభమైనది కనుగొనినాము. ఆ యభిప్రాయము అభిప్రాయపరచియున్నది ఇంగ్లాండుకు వెల్లివిమొదలు కనుగొనిన సూత్రము తెలియచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు కొందరు ఇంగ్లాండుకు వచ్చుటకు తెలివితేటలు ఒక కాంగ్రెసు ఉపసంఘమును నియమించుచున్నారు. ఈ ప్రతినిధులు వెంటనే సులభముగ విరిగిపోయెడిది.

ఒక పూర్వజ్ఞులు

ప్ర:-మీరు ఏదనిలో సాయము కావలసి యుండెను? సంస్కరణ నిబంధనలను గూర్చి కాంగ్రెసువారి యభిప్రాయము మొనగడుటగాదా మీరు అచ్చటికి వెళ్ళియుంటిరి?

జ:- ముఖ్యోద్దేశమిదియే. కాని మహిళలు దురంతములను గూర్చియు పనిచేయవలసినదని యాచార్యులకాంగ్రెసు సంఘమువారు నన్ను కోరిరి. తమవార తూర్పు ఆఫ్రికా నుండి కొందరు రాయబారులతో జీవాంజిగాలి వచ్చిరి. వీరిని లో దృఢపరిచియుండెను. ఈ సభ్యులములమీద నాదృష్టిని కనుగొని పరిశీలించిరి. ఇండియానీతిగతులను భారతీయ ప్రతినిధులే స్వయముగ పరిశీలించి వివరమును ఇంగ్లాండులోని జనసామాన్యులకు బహుశావలంబించును. కాంగ్రెసునుండి పూర్వమువారు ముక్రము మనవిచుట నేనగింతును. భారతీయసమస్యలను చక్కగ తెలిసినవారు కొందరు అచ్చటికి వెళ్ళియుండియుండెను ఎంతయో ప్రచారముచేసి యుండవచ్చును. ఈ ప్రచారము మనకు కొంచెమైనను సాయకారిక నుండి యుండును.

ప్రభుత్వనిధి

ప్ర:-పటేలుగారు, సంస్కరణ నిబంధనలతో మీరు ఏమిటి జయమును కాంచగలిగిరి?

జ:- నాకు ఆ విషయమై మిక్కిలి వివేకు గలిగినదని చెప్పవలసినవిషయము. సంస్కరణ నిబంధనలతో నాకుని నిష్ఠల మునుటయేగాక రాజ్యాంగవైఖరి లందరును మన విషయమై మిక్కిలి ముక్తిభావము బహించియుండిరి. జనసామాన్యుల మన యుజ్జ్వలములను చక్కగ నాచరించును. మహిళలను పాదు వినివచ్చుట ప్రభుత్వమునకు వాయనము మొట్టమొదటయైనది (Capitalists) తమ కనుగొనుముగ నుండుటలు విషయములను మునుగడలుచుండుటలను గూర్చి మిక్కిలి వినిపించిరి. రాజ్యాంగకార్యదర్శి ఏర్పాటు చేసియుండిన యుజ్జ్వలములను కాంగ్రెసు అభిప్రాయమును నివేదించిరి. ఈ సంఘమువారు నాతో మనసుగ మూడునములు చర్చించిరి. వాస్తవమును గైకొనవలసినదని జాయింటు కమిటీవారిని కోరగా వారు నిరాకరించిరి. వారు భారతప్రభుత్వమునా రేర్పాటుచేసిన నిబంధనల నామోదింపవలెననియుండిరి. వారు నావాస్తవములను నేల నిరాకరించిరి.

నాకు తెలిసివడినాడు. వారికి సహాయమున నభిప్రాయమునగుటకు లండనులో సిద్ధముగ నేనొక్కడను మాత్రము యుండిని. కాని ఏదో వ్యవహారములతో మాత్రము నవరణచేసిరి. ఆ నవరణలేదా? దీనికి ఒక స్థాన మొనగబడినది. ప్రామాణిక (ప్రాతిభ్య మూత్ర (Principle of Proportional Representation) కుంగింపబడినది. ఈ సంబంధమును మరి యొక ముఖ్యవిషయమును చెప్పగలసియున్నది. ప్రభుత్వముతో భారతీయులందరు తోడ్పడతలనని వీరు భావించుచున్నారు. అప్పుడు వారితో నేను మహిళలు విషయము ప్రస్తావన చేసితిని. ఈ కమిటీవారి నిబంధనలను దాక్షిణ్యము కియల్చి, సభ్యుల ముఖములకు భావసభ్యులతో ప్రవేశించుట. రాంకియ సిద్ధాంతములకు సార్వభౌమ సంజ్ఞ మెటుల విముక్తి కలిగించెనో, అసంజ్ఞము నుజ్జరించి నిజములునుగాడ సద్భావముతో నుండుట యావశ్యకము పరిస్థితులు ఇట్లుండగా, మహిళలు నాయకులు ప్రభుత్వమున కెట్లు తోడ్పాటు పగగలరు?

కార్మిక సాయములను.

ప్ర:-ప్రజల సభలో కార్మిక సభ్యులు మరయుందు ఎక్కువ పాల్గొని గదా? ప్రభుత్వమువారి యాక్రమణ బారి చక్కగ గ్రహిస్తామేదా?

జ:- చక్కగ నే నా) వ్యామోహము. సంస్కరణ నిబంధనలతో కాంగ్రెసు అభిప్రాయములను మునుగడలుచుట వెల్లియున్నది, కర్మలో జడ్జిపుటు గాములు మిక్కిలి ప్రేమచేరి. బాగ్ మెంటులో గాని బహుశా గాని సహాయము చేయవలసిన పరిస్థితి సర్వకా సంసిద్ధులగు నుండిరి. మునుగడలుచుట అనునందు కొంతకాలం యుండకపోయినను, మనకై చాల ప్రేమ భుచ్చుచుండిరి.

దేశము.

ప్ర:- ఇక మహిళలు దురంతములకు గూర్చి యాలోచించును.

జ:- బాగ్ మెంటు చర్యకు సాయముగ నుండుటలు కార్మికలకుగాను నేను వాదములను కొన్నిటిని కయాయ చేసి యున్నాను. వారు చక్కగనే దానిని ఉపయోగించిరి. చర్యవత్సవపుడు, ప్రజలకల్లో మాటలూచునారే కొంత దైర్ఘ్యము కనిపించినట్లు కనబడినది. మాటలూచునారే పరిశీలన ముఖములలో నెల్ల ఒక్క విషయముతో మాత్రము మన మేకిభద్రించదగును. అతడు చెప్పినాడు 'ఏగోరవమను భారతీయుడుగాని కొంతమంది దేశమును శీఘ్రపుడని రాదు. న్యాయమును ప్రతిష్ఠింపుడు' అని. దోమలను శీఘ్రించిగాని న్యాయము కలగదని నేను చెప్పగలను. మహిళలు దురంతములతో బాధ్యత ఒక్కడ యుచు మీరు నే గాదు. చచ్చివచ్చు ప్రభుత్వ సర్వేక్షణ బద్ధులములమీద నుండ గలదు. వీరద్వంద్వ రప్పించుకొనినాడు. సార్ మెంటు దేశమును మాత్రము యెల్ల కనుగొని మునుగడలుచుండిరి. న్యాయమును, ఇతరులు కొందరు ఈ విషయమును వెంటనే గ్రహించి నేకమంతటను ఉన్నత నానిండిరి. మార్క్సిజముగారు ఈ సంబంధమును విచిత్రము నహాయము నొసర్చిరి.

కిలాఫతు రాయబారము

ప్ర:- మూర్ఖులప్రకారా భారతీయుల కష్టములనుగూర్చి గాని, కిలాఫతునుగూర్చిగాని తెలిసికొనుటకు మీరు వ్యవధి యుండెదా?

జ:- వ్యవధియుండినదని చెప్పగలను. కాని వ్యవధి గలగజేసికొంటిని నేనచ్చట నుండగా అయిదు సంఘముల కక్షలను రాయబారులే తెలిసిరి. ఒకటి, జీవాంజిగారి తూర్పు ఆఫ్రికాభారతీయుల రాయబారము. రెండ, నాకాంగ్రెసురాయబారము. నాకు సాయముచేయుటకు ఇద్దరుకర్మిని నావారు ఆలస్యముగ వచ్చినందున ఆ సాయమును నేను వినియోగించ జాలకొంటిని. మూడు, జియోబాడుల రాయబారము. నాలుగు, సిక్కుల రాయబారము. అయిదు కిలాఫతు రాయబారము. కిలాఫతునిదమమై మహమ్మదాలిగాముల నేమను ముఖము సంప్రదించుచు, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుకొనుచు, ఉంటిమి. ఇంగ్లాండులోకన్న వికోపాలాని ఇరరదేశములవారు కొంతకాలము కిలాఫతు రాయబారుల వాదముల సహాయములకు యుండుగలిగిరి. ఇంగ్లాండులో ఏమి యుజ్జ్వలముగ నుండెదని నాకు మొదటనే తెలిసియుండినది. ఇండియాకు మరలివచ్చువపుడు మహమ్మదు అలీగారిని కడకు పొండునగరమును జూచితిని. ఆ సంభాషణలకు నాయభిప్రాయము నుండుని స్పష్టమైనది. భారతీయులకు నా ద్వారా మహమ్మదు అలీగారు ఒక సంజ్ఞమును పంపివారు.

జీవాంజిగారి రాయబారము విషయమైనాడె ఇట్టి పరిధిమే కలిగినది. జీవాంజిగారు నాతో చెప్పినాడుగా, "గత సంవత్సరము ఆరాధంగముతో ఇచ్చటనుండి వ్యవహారమును ముగిసితిని. ఈ సంవత్సరము మిక్కిలి వివేకుచేంది వెడలుచున్నాను."

సహాయనిరాకరణము

ప్ర:- కాబట్టి మీరు సహాయనిరాకరణము నామోదింపురని భావించెద.

జ:- ప్రస్తుతము మన యాంగ్లోనా వద్దమును: అరీబా, ప్రార్థనలు, కాంగ్రెసులు, నాన్నరెక్కలు. ఇం ప్రాతకాలపు పద్ధతులనియు, ఇక వానిని నెంటునే మార్చుకొనవలయు నేను విశ్వసించుచున్నాను. ఈ పద్ధతులను మేము చేపూరుచున్నాము. ముఖములతో లేక నిర్బంధముతో యుపయోగించవలసిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నుండుగు మార్గమును సజువును. ముఖముల మనకు ముండుకలంపు. ఇక నిర్బంధము. ఇంగ్లాండు, ఆమె కా మున్నగు దేశములందు ప్రచండమగు అందోళన కల్పించు, ఇండియాలో సహాయ నిరాకరణమును ఆచరించుట, నిర్బంధమును ప్రవేశపెట్టుకలెను.

ప్ర:- గంధిగారి సహాయనిరాకరణోద్దమ మూత్రములు మీరు తెలియునని భావించెద. వాని విషయమై అచ్చటి మన స్నేహితులతో ఏమని ప్రసంగించితిరా?

సహాయనిరాకరణము - ఆచరణ

జ:- అచ్చటి మన స్నేహితులు ఈ యుద్ధములకు విముఖులుగ నున్నారని నేను చెప్పగలను, ఏమి? ఈ యుద్ధములలోని కొన్ని క్రమాంతరములకు వారిలో కొందరు తమ సంప్రాయాంగికారమును తెలిపివారు. అయితే కొంచెము బాగ రూపకతోన, క్రమముగను, ప్రకర్తించవలసి యుండునని నా తెల్లరు కలికిరి. సహాయ నిరాకరణమును చక్కగ నేర్పాటు చేసి నుండెను కర్మగుల ప్రచారము ప్రకర్తించినవో, యధిరము లేకయే విప్లవము నొకదానిని మనము కల్పించగలము. అయితే ఈ ఆచరణమునందు గమనింపదగిన విషయములు కొన్ని గలవు. (1) ఏ యుద్ధములలోగాని మొదటి క్రమాంతరమునందు ధనముగాని కక్తిగాని విశేషము కల్పించుట కానుండదు. ఈ రెండిని మిగిలిన క్రమాంతరములకు నిలువకుంచవలయును. (2) ఇంగ్లాండులోని కార్మిక సంఘములకలె, అచ్చటి యుద్ధములముగాని, స్థానిక సంఘములుగాని చక్కని పునాది మీద నుండవలెను. (3) ప్రకటనకు కలసిన యంగ్రము లన్నియు చక్కగ నుండవలెను. ప్రస్తుతమును వారాధికరణ చాలవు. సహాయనిరాకరణము ఏయే క్రమములందు ఏయే విధముగ జయము నుండునదియు, అప్పటికప్పుడు ప్రజలకు ప్రకటించుచుండు స్థానిక సంఘములు లుండవలయును. (4) మొదట మొదట ప్రజలను విశేషము భాగము జూపుటని కోరరాదు. ఏమన, ఏకకమయమున ఆ సేవలు ప్రయాననొచ్చుకొనుటకు పిలువదెను. ఈ నాయకు మాత్రములను సీకాఫీకు ఉద్ధములను కనుగొంటిని.

కార్మికల తీర్మానము.

ప్ర:- సరి! కాననభలను బహిష్కరించుటలో మీ యభిప్రాయముమి? సంస్కరణములను బహిష్కరింపవలెనని యుండురా? సంస్కరణములను బహిష్కరింపవలసినదని లాలా లాజపతిరాయగారు నామోదియుండిరి. ఇంగ్లీషు కార్మికులు ఈ మాత్రమును ఏల నంగీకరింపలేదు?

జ:- బ్రిటిషు కార్మికుల కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏల అట్టి తీర్మానము కావించికో నేను తెలివెదను. ఈ తీర్మానము నైనామోదింపిన నభిప్రాయము నగముయందియై నను రాలేదు. ఇట్టి తీర్మానము నామోదింపటం యశక్యమని నేను చెప్పగా, భారత సమస్యలను ముగ్గురించుటకు భారతీయులే తగినవారని క్లిష్టముగా నాకు దైర్ఘ్యము వచ్చిరి, ఇక ను భారతీయులకు ఒక సంజ్ఞమునుగాడ పంపివారు. లాన్ను బరీగారు నియంత్రాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేకముగ నెక సంజ్ఞమును పంపివారు.

కాననభల బహిష్కారము

ప్ర:- కానన భలను బహిష్కరింపవలెననియెదరా!

జ:- ఈ విషయమై వాదనలువాదములు గలవు. ఈ సంబంధములమున కాననభలలో మన ప్రాతినిధ్యము ననించుచుండు ప్రజాసాతమును దృఢముగ గమనించుటకు నేను యుండవలయునని ఇంగ్లాండులోని ముఖ్యుల నేమియు లెంచుచున్నాను. కాననభలము, రాజ్యాంగమును స్పృహనము చేసి కొని స్వరాజ్యముగోర తీర్మానములను ప్రవేశపెట్టుట క్రేయ

శుభ్రము. అప్పుడు మనలోయెల్లము ప్రభుత్వము నిరాకరించు నెడల, మనకు నమ్మకములేదు. విధానములో కాననభివృద్ధి పూర్వము నన్నిటిని నిర్దేశించుట అవసరము. కాని ప్రజలకు కానన భారము తగ్గినంత వరకు, ఈ విషయమును కాంగ్రెసు చక్కగ చూచుకొని పరిష్కరించును. కాని విధానముగలదు. నేను ఆ కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి ప్రవర్తింతును. ఈ యుద్ధమును అధిక సంఖ్యకు లాభపరిచినదని, ప్రజలపట్టరాదు. మనము జైత్రమును సాధించుము. సంజాయిషీ దురంతములను, తుర్కీ సంధినియును పరివారముగ నహింసాపాతకమును ప్రజలపట్టరాదు అనవచ్చును. ఈ రెండును సరియగు నెవరైనా గావు. స్వయంసిద్ధమును సంపాదించు కొనుటకే యుద్ధమును ప్రారంభించవలెను.

ఇండియా రాజకీయినిది.

అందఱు, ఆగష్టు 24:- మొన్నపర్చు ప్రభుత్వము పూర్వ బర్మాను పాదు ప్రభుత్వమును సయమించు దగు ననుచును కాని లేదని మాంచెట్లు గానియును ప్రతిక ప్రాముచున్నది.

తుర్కీ సుల్తాను మిత్రముండలి

ప్రతినిధుల సాదరించుట

కాకాస్టాంటినోపొలు, ఆగష్టు 28:- సుల్తానుగారు తరాను ఇంటి, బ్రిటిషు కమిషనరులకు దర్శన మొసంగి ఇటువై వరుల తుర్కీలో కాకాస్టాంటినోపొలు వ్యవహారముల సారంభించును.

సిరియా సిరిగతులు

రెంబో, ఆగష్టు 28:- సిరియా ముగ్రులు రెంబోలో వచ్చుకొనుట దేహాత్మకమున ఆ బండి వాని వారి సారథులు చంపుచుండగా చూచిన యతడు, ఖర్బాటు ఎల్ గులాబాద్ద రెండు కేసులను బిల్దోయియు రెంబోబండి వాని చేతి రుచి చెప్పుచున్నాడు.

అమెరికా మూడవ కక్షతి ప్రయాణికుల బడ్డలో దూరి బోగియులకు గానామకాన ప్రయత్నించి కాని దొంగలు కాని గుర్తించిరి. పిమ్మట చాత ప్రేమతో దానిని సరి. బిల్దోయియు దాని భయంకరముగ నెరించుచున్నాడు.

అందఱు, ఆగష్టు 28:- 80 గుర ప్రయాణికులు మరణించి రుచి మరయు: పాక్షి చెప్పుచున్నాడు. ఆ మరణించిన ప్రయాణికులలో ముగ్గురు మృతులను, ఒక కరాను మరొక కారియు, కొందఱు సైనికులు నుండిరి. ఆ మృతులకు స్వదేశీయుల మెల్లక నూరభావమునకు చేరియును యింక మరొక న కరునునుండి.

పిలిపివచ్చి అది వందలలలో భారతీయుల దెరుకును ప్రకటించుటకు విజయ మొందెను.

మ్యానిఫెస్టు బోర్డు కను:- కలకత్తా ఫిఫ్ (వెనెడెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారు మ్యానిఫెస్టు బోర్డు కేసునందొప్పును జెప్పా దాననుకూలక వారములలోగా నీ. వి. డి. పోలీసు ఉద్యోగి 28-వ తేది వరకు పట్టుకొని పూర్తిచేసి పోలీసు ప్రేమ మనకు గొంపోయెను. అప్పుడు అతడు బామినపై నిడుదల కాచి నెవైబరు 2-వ తేది కోర్టుకు పో జ ర గు రు న న ని ఒక్కో నెను.

కావలెను

విజయనగరం మునిసిపల్ ప్రొస్ట్రాలునుకు ఖాయముగా ఒక తెలుగు వండితుడు కావలెను. జీతము రూ 20-1-25 లు ఇవ్వబడును. రెండు సంవత్సరములకు ఒక్కరూపాయ వంతున జీతము వృద్ధిచేయబడును. దరఖాస్తుచారు ఆ రిమి డివిజను కల ఆనుభవమును, రిమి యోగ్యతను, వయస్సును తెలుపవలెను. సెలెక్షన్ చేసిన వాని ఒక సంవత్సరమువరకు ప్రాబేషనులో నుంచుదును.

1920-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 1-వ తేదిలోనల ఈక్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులను వంపుకొనవలెను. (2400)

మౌనిస్టర్ ఆఫీసు ఎం. సూర్యనారాయణ వంతులు విజయనగరం. గారు, తేర్చుక.

ప్రానిక వార్తలు

మదరాసు ప్రేమసమాజము:- దక్షిణహిందూ తేజ ప్రస్థానములకు తంతున ఎన్. మత్తులక్ష్మి అమ్మగారి ఎం. బి. పి. ఎమ్. గారు ఆధ్యాపకములను ప్రస్థానము జమగిరములో ఈ నెల 28-వ తేది కనిపరమునాడు సాయం కాలము 4 గంటలకు కళాసంరక్షణమును గూర్చి యుద్ధమునొచ్చె దురు. ఈ యుద్ధమునకు మొక్కత్రైలకే గాని యిరువురుకాదు.

అల్లుల భారత స్వరాజ్య సమితి:- ఈ సమితి మొక్క సాధారణభారత, కలకత్తాలో, 10 ప్రాంతాల్లో ఆఫీసు వద్ద నున్న ఆహ్వానసంఘమందిరములో, నెవైబరు 4 వ తేది కనిపరమునాడు వాడుకయొంద 8 గంటలకు (బిర్లీ కలకత్తాలో (బయరం (ప్రకారము) జరుగును. ఆ సమితికి చెంది అన్ని కాపుల సభ్యులను విశ్వేయ ప్రార్థికులు:- జనాభాలో లాల్ నెహ్రూ, కార్యదర్శి, ఆంధ్రభవనము లలవాబాదు 22-8-20.

కట్టర్ల సర్దుము:- పిమ్మటానుకూల మనేకు లగు ప్రేమకుటుంబము కట్టర్ల సర్దుమునా కర్మకర్త ప్రదర్శించు గానించిరి. మొదటకాల్ లావైను, ఉయ్యాలవైను యువకులు అచ్చుకును కలు గానించిరి. విశేష యుగా కొరదాలలోని బల్లలవైను పీసాలవైను నియర బడిన జర్మీలవైను, ముహులలోని అక్కర్లముగ వుండెను. జాతువులను విభావక కృత్యముల నెంతోబాగుగ ప్రదర్శించినది. వీరింగు చాల ప్రదర్శనము గానించి యానందము నూర్చుకాక.

“హిందూ దేశ చరిత్ర:- ఆ (ప్ర ప్రవాసంను ముఖాతి ము రెండవ కర్మకర్తమున ప్రవచించి. వానియందు “రెండు క్రితలకాదు ఈ అంశముల చక్కగా చర్చించుట లేదు. వాడు మరవానుల అభిప్రాయము నెయి భావించి వారి కనుగుణముగ (వారిక) వాయుచున్నాడు. ఈ ప్రతికలు ఒక క్షుడు ఒక కక్షును, మరొక క్షుడు మరొక పక్షమున ఆన అంబించుచున్నది. ప్రవాళి (వాయుల చక్కగ వెల్లడిచేయిని జేరబావక తిరగిల్ల ప్రయోజనము? ఒకరోజు క్రి తిలగగారిని, మరొకరోజు గాంధీగారిని, మూడోరోజు బి నెంబుల ప్రాక్రమణమును ఏర్పేయను లే అభిప్రాయము అను తెలిపుచు ప్రతికలవల్ల ప్రజలకు కలరము కలుగుచున్నా లే గాని చక్కని రాజకీయ విశ్లేషణలభించుటలేదు.” అని వాయుబడి యున్నది.

ఇట్టి శాంతియు తొలగించుటకే కాకాను పీను కర క్షరములను ప్రవచించుచున్నాడు. రాజకీయ మోక్షమునకు నూటియగు మార్గము చూపబడుననియు, తెలుగువారి యధో గతి ఇంతటితో తొలగినదియు సంతసింపవచ్చును.

దర్శి చెంచయ్యగారు

పీ రమెకావక వెల్ల క్షరసాయనాశ్రమ సభ్యునించి మార్కకరమునకు కచ్చుకునునున విప్లవంకరములకును ఆతిథ్యముమీద విడుదలగుటయు పాతకలకు తెలిసిన విష యును. పీ రమెకావక గడించిన క్షణమును మార్కకరము ముగియ బెదబెట్టుటకు భావించు కారింబు కాని రుచీన క్షరసాయనము క్షితికల వృద్ధిచేయ నుత్సాహములవారై అమెకావక తల ప్రకర్మవద్దతి ప్రకారము క్షరసాయనము క్షితిచేయబడెను కలంపుగవారై కంటలకును కుహరకు ను అనుకర సులము నెల్లూరిల్లలో మోపాడు (ప్రాజె ప్రకు సంబంధించినది యవ్వలవీసదని కలకత్తాకు దరఖాస్తు నెట్టెను. వానికేకలక్షణగారు అభూయము ఏలను చేయవచ్చును కొనుగోనవచ్చును. అందుకే దరఖాస్తు త్రిప్పిచేసెను అని ప్రాసిరి.

పీ రమెకా వల్ల చెంచయ్యగారు కాకలేను. పీసంపా రుకు ప్రావీంకరముల కారణములేను. పీడినాకర్మక గవర్న మెంటువారు కరిలింపి, ఈజేకర్మకున క్షాయము గలక తేసివో ఆంధ్రకల్లల లాదు బల్లిగదన్ ప్రభువుల కృత ఖైలె యొందెదను. అందుకు, జవరాకు.

కర్మకర్త గారు మకా:- గవర్నరుగారు 24 వ తేదిని ఉదాకరందములో లాల్ నెహ్రు విద్యాలయముయొక్క కాకికా భాగమును విలకించి. 25 వ తేదిని పి. కి ప్రభుత్వకమలలో విం దొంగిలించెను. నాయంకాలమునకు నేటసంఘమువారి నధకు అధిపత్యమును జరిపించి.

అక్రమ పండుగ:- 25 వ తేదిని కలకత్తాలో బ్రిటిషు పండుగ కాంతియుతముగ జరిగినది. అక్రమ దినమున అల్లులకు జరుగునని వాస్తవము హిందవులను, మహమ్మదీయులను రెండు దినముల క్రిందకుండియు భూతమున్నును వీరిభయక అల్లులకును లేనంద వంతుగ జరిగి-ది. సీసంభూతముల్లో అల్లులకు జరుగునను ఉద్దేశములేక ప్రభుత్వమువారు ఆక్రమ కాంతిమంది సిఫాయాలను కావలవెట్టిరి. మొత్తము మీద బక్రమపండుగ మహోత్సవము కాంతియుతముగ జరుగు బడెను.

దొంగలకేసు జీతము:- ముప్పకమంది వంబాలు ౪ దొంగలకేసు జీతము బద్దకాను జిల్లాలో బండిపాటు జీతము జీతమును జీతమున్నారని అజీనాను మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఫిర్యాదు చేయబడిరి. వారిలో ఇద్దరు ముద్దాయాను 10 బండిపాటు జీతముగా ఒక్కొక్కరి. మిగతా వారిని గురించి యింకను విచారణ జరుగుచున్నది.

ఒక మోక్షము:- బొంబాయి పోలీసుకోర్టులో 25 వ తేదిని బ్రిటిషు వలూమునకు సంబంధించిన లాల్ నెహ్రు బ్రిటి యంబు అకవాను మెస్సర్సు లీవ్ అండ్ లెటరెస్ అను వారిని 28 రూపాయలకు మోక్షము జేసిన ఫిర్యాదు చేయ బడినది. ముద్దాయి లాను ప్రస్తుతము జీతమున్న నాకరించి. తొలగించబడి స్వతేజమునకువాయి అచ్చుకుండి మరొక మోక్ష ఉద్యోగము జీతముకొనుటకు వచ్చుమై పోవుచుండెను. అతడు బొంబాయిలో యున్నప్పుడు కొన్ని కస్తువులకు ఒక ఫండులో కొనుగోని ఒక చెక్క మై మేజు ముత్తై అని సంకేతము చేసియచ్చెను. అచెక్క నేమనలో బొంబాయకు పంకగానే వారు సంకేతముచేసినవారిచే భావాలేదని తిరుగు బాటుచేసిరి. ముద్దాయి స్వతేజమున కేసుమా ఏ డెన్ కట్టు యాలో పోలీసువారిచే పట్టుబడినది. ముద్దాయి కర్రు పట్టెదకు కేసునివారణ అనకనర ము చెప్పెను. ముద్దాయి మే తెసావ్వు అను క్యాభివన కాభవముండియు మిక్కిలి వికరితమైనపున జేసియుండెను. మేరమెస్స వ్యాధిచే బాధకొనుచుండు వారందఱును ఎప్పుడును యిరువులసాత్తు సభవించుచుండును. ఈ విషయము చాల అక్కర్లముగాయుండునని మేజిస్ట్రేటు చెప్పె ను. మరొక ముద్దాయి నేరముచేసినదని చెప్పిబతుకంజేసెంక. కలసిన ఆ గ క్షయ లేదని చెప్పుచు ముద్దాయికర్రు పీవకు చెప్పిన సుటలను నమ్ముచు ముద్దాయి ఒకదినము విశిఖయై దీయును 200 రూపాయలు జరి మా నా యివ్వని పక్షమున 6 వారముల కరె కరకమును విధించెను.

భక్త పరమము:- లాల్ నెహ్రు, బెంగాల్, పిలిప్పూ, వోలా నాగపూర్, మధ్యకరకలాల తూర్పున, మలబార్, మదరాస్ ఉత్తరగిరమునా సాధారణముగ కర్మించెను. అప్పు ర్ బర్మా, బీహార్, కోకోఖాన్, మైదరాబాద్ తూర్పునకు కొంచెముగ కర్మించెను. మధ్య కరకలాల వర్మియునకు, మైసూరు, మదరాస్ అగ్నేయదిశలను ఆక్రమకర్మ కర్మించెను. తేలాయి 4 అంగుళములు దయు నుండు ద్వీత ము 8 అంగుళములు. అక్కావో 2 అంగుళములు, మింబు, తేమిలో 2 అంగుళములు, మూసార్ 1 1/2 అంగుళములు, బోగ్రా 2 అంగుళములు ఫాల్గూబాంబోర్ 1 1/2 అంగుళములు, రాంజి, కాగడల్ గూర్, జోరంగ, బాదలలో 1 అంగుళము మధ్య కరకలాలలోను మైదరాబాదలోను యంక నెమ్మకర్మ కర్మించునట్లు నూడించుచున్నది.

మహాబీరుల కష్టములు,

అష్టాస్థానములో మహాబీరులు వదరాని కష్టములకు కడుచున్నారని తిండి దొరుకులేదని, ఇంకర కాదుదమ్మి డియ్యుగొట్టె 4 జలాలన్నున్నది. నీకుకొన్నవోట్ల దొరుకు డయేలేదని. ఆదకాండ్ల యి నీరులే బలహీనకే చనిపోవు చున్నారని పిల్లలగతి చెప్పవచ్చునయేలేను. కల్లుల పిల్లలపోసిం కలాల బాతులలో విడిచిపోవుచుండిరని, మనుచారికల్లెలు కొట్టుకునికల్లెనేక పులేను. జీతము ఒకరొట్టె నొక యల్లి సాయము మూతిమే గానుగునంపల మండి నూధవారు లని భావించి ఖయియలో నుండురని. స్వదేశమునకు మహాబీరులు చనువో ౪ ౪ చెవులు కొనుదురనియు వారి క్షీలకు బ్రిటిషు సయినియు ఆగొరము జేతురనియు వందలలకే నును చున్నాడు. అట్టి వదెకు లబధము లనుగంతి సర్కారు వారు మహాబీరుల భూములు వారికి తిరిగి ఇచ్చిచేయుదురను వార్తలను క్షుక్తమగుచున్నది. పోలీసు ఉద్యమము ప్రారం భించిన వారి యెడల సాగ్రహ ముదయించుచున్నది. స్వదేశీ యనబడ కచ్చుచున్న మహాబీరులలో నుకొని కొన్ని చండి రు. మొత్తముమీద పిడి చాల దుర్భరముగ నున్నది.

Russian Terms to Poland.**Soviet Reply Demanded.****Mr. Balfour's Letter.**

(REUTER'S.)

LONDON, August 24.

Mr. Balfour has written to M. Kameneff, pointing out that the British Government take very serious view of the new terms which Russia is stated to desire to impose on Poland and acting on behalf of Mr. Lloyd George he asks if the Soviet proposes to adhere to them. "On the answer, the future policy of the British Government depends and as the matter is evidently of urgent importance, I request that an answer may be received by Friday evening."

Munitions for Poland.**A French Protest.**

LONDON, August 23.

The action of Sir Reginald Tower, in refusing to allow munitions for Poland to be unloaded at Danzig, has caused considerable resentment in French official circles and the French Government has notified the Council of Ambassadors that it regards the action as a violation of the Treaty of Versailles.

According to a newspaper report the French Foreign Office is likely to demand Sir R. Tower's recall. It appears that Sir R. Tower has asked the Allies to send 20,000 troops to Danzig without which he will not feel justified in permitting the unloading of munitions, whereas the French are of opinion that 50,000 troops are ample. Sir R. Tower is now awaiting instructions from London.

The Polish Forces.

WARSAW.—By the grouping of the Polish forces two Army Corps have been formed, the Northern under General Haller and Centre under Marshal Pilsudski. The latter is attempting to cut off the line of retreat of four Red armies and the turning movement is being carried on in highly satisfactory conditions. Up to the present 35,000 prisoners and 200 guns have been taken.

Bolsheviks Routed.

An extraordinary situation is apparently developing in Poland; for, while the Russians are still attacking in the Lemberg area and also on the Vistula north-west of Warsaw near Plotzk, German accounts report that the Red retreat in the centre along the East Prussian border has become a panic under the pressure of Polish cavalry, with Bolshevik Commissariat, herds of cattle, cavalry and infantry all mixed up in the flight. Some regiments have flung away their weapons.

Red officers and commissaries are vainly trying to establish order by the use of their revolvers. The Reds have partially plundered Lomscha and the Jewish inhabitants are fleeing, while the Reds are attempting to hold Narew at Lomscha, but their retreat to south-east has been cut off, as the Poles hold the Lomscha-Bialystok-Brest Litovsk railway.

Bolsheviks' Desperate Position.

LONDON, August 24.

According to Reuter's Warsaw correspondent the Bolshevik army has been caught between Narew and the Prussian frontier, and is trying to extricate itself at the cost of sanguinary sacrifices. Very desperate fighting is occurring in Malwa, Soldau district. The Bolsheviks' losses in prisoners in two days have amounted to 11,000.

The Poles, advancing from Warsaw, have occupied the whole tract of territory in the bend of the Narew and the Bug, and cavalry has cut the road between Lomza and Bialystok. The battle proceeding on the middle Narew will decide the fate of all Russians between Narew and the Russian frontier. Red troops are making isolated counter-attacks, but apparently all have been unsuccessful while, in the centre, the Polish troops are fortifying themselves on the eastern frontier.

Continued Polish Successes.

According to the latest reports received in official circles in London the Polish offensive continues to be strikingly successful. It is estimated that of twenty one divisions composing the Soviet army in Poland, six have been destroyed, eight have lost half their strength, and the seven remaining are much shattered and worn out. General Haller's force has established contact with Polish troopers from Thorn. The retreat of the Bolshevik forces in this region is cut off Marshall Pilsudski's army is meeting with little resistance, and he is rounding up the Bolshevik troops still behind his line without trouble.

The Bolshevik cavalry leader, Budeppu, who made a vigorous attack in the direction of Lemberg, with the object of capturing the city, has been defeated, twelve miles south of it, and is retiring.

Revictualling Poland.

LONDON, August 23.

LUCERNE.—Mr. Lloyd George and Signor Giolitti received press representatives.

Mr. Lloyd George declared that the means of revictualling Poland through Danzig must be preserved under the treaty of Versailles.

Signor Giolitti said he did not believe there was a single point on which the Allies were not unanimous.

"A Broken Rabble."

LONDON, August 21.

A despatch received to-night from Warsaw states:—Nothing in military history has been so dramatic as the sudden defeat and rout of the Bolshevik armies. They were on the eve of capturing the city, and had, in fact, sent a wireless message to Moscow that Warsaw had fallen, when the Poles made a last desperate attack and drove back the invaders, who fled in panic, throwing down their arms.

Owing to the confidence they had in obtaining victory, the Bolsheviks had not established lines of communication; consequently the retreat became a wild rout, every man fighting for his own safety. Two whole battalions of Bolsheviks surrendered to two unarmed British officers who were motoring near the city.

To-night there are no Bolsheviks within sixty miles of Warsaw. As they fled they gave up their arms to Polish peasants, who assisted to drive them further out.

Thus in one hundred hours the Bolshevik armies became a broken rabble.

Sinn Fein Crimes.**One Town Almost Destroyed.****Irish Peace Conference.**

(REUTER'S.)

LONDON, August 23.

Tension is growing in Cork as regards the condition of the Lord Mayor, who is lying in Brixton prison and who according to the latest reports, is weaker, though not in immediate danger.

The Home Office to-day reiterates that the Government has finally decided not to release McSwiney, because he refuses food. This leaves a loop hole for his release on other grounds. Masses for his release were celebrated in several Cork churches yesterday. Archbishop Mannix and the Bishops of Killaloe and Ballarat visited the prisoner this afternoon.

The Fate of Lisburn.

It is officially announced that a great portion of Lisburn, Ulster, has been burned down. Over 40 houses have been destroyed. The situation in Belfast is very uneasy. Lisburn is a Unionist town of 12,000 inhabitants, eight miles from Belfast. It is stated that practically all the Roman Catholic premises have been gutted. The fire brigade worked unceasingly, but they were powerless.

A Daring Crime.

The four men who murdered Swanzy apparently taxied from Belfast. They kept the taxi waiting in the outskirts of Lisburn, afterwards returning by it, but half way back they paid off the driver and decamped. Private cars and taxis took up the chase towards Belfast and overtook the murderers, taxicab, only to find that the men had decamped. The murder is one of the most daring in the history of Irish crimes.

Irish Peace Conference.

LONDON, August 23.

Six hundred moderates representative of the best business and conservative elements throughout Ireland, are foregathering in Dublin to-morrow at an Irish Peace Conference, to make another attempt to bridge the gulf between the conflicting policies in Ireland.

Among the delegates are Sir Stanley Harrington, member of Lord French's Advisory Council, Lord Athlumney and the Lord Mayor of Belfast, and a large number of Catholic Priests and Protestant Clergy.

It is anticipated that the outcome of the conference will be another deputation to the Premier, demanding a generous form of Home Rule within the Empire.

Position Becomes Worse.

LONDON, August 24.

The position at Lisburn yesterday evening became worse. Further looting and burnings of Catholic houses and shops occurred, and the damage is estimated at half a million sterling.

Many Premises in Ruins.

The fire brigade was unable to cope with the outbreaks. Seventy premises are now in ruins. The military guarded the Convent and Chapel but their number was not sufficient to restore order.

**Soviet Army Surrounded
Enemy Demoralised.**

LONDON, August 24.

WARSAW, August 23.—To-day's communique says:—We have separated the divisions of the fifteenth Soviet army which was covering the retreat. We have surrounded the bulk of the fourth army and the whole of third cavalry corps. The booty is enormous and our prisoners are very numerous, we have crossed the Narew and captured twenty-two heavy guns. Demoralisation is rife among the Bolshevik northern troops and is spreading to the south and detachments attacking Lemberg are retiring.

Many Prisoners Captured.

LONDON, August 24.

Reuter learns authoritatively that the Poles have now captured 63,000 prisoners which is causing serious embarrassment, also 200 guns.

**Northern Army Defeated.
Important Towns Captured.**

LONDON, August 25.

To-night's Polish communique reports that after desperate fighting, the Poles have inflicted immense defeat on the Red Northern army. They have captured Prazasnysz, Malwa and Soldau, Northwest of Warsaw, thus the surrounding of the bulk of the Soviet fourth army, the whole of the third cavalry corps and closing the last avenue of retreat of the Reds. The extreme right wing of the enemy is fleeing in disorder. Apparently this has finally removed the Red menace which by crossing the Vistula near Plock was designed to attack Warsaw from the west. The Communique continues:—"The Polish centre under Marshall Pilowski continues northerly advance and has crossed the Narew, north of Bialystok. In this region, the Polish cavalry have gained contact with and have annihilated the heavy artillery group of twenty-two guns, destined for the bombardment of Warsaw. The cavalry have also intercepted an order from the Soviet instructing the commanders to destroy the artillery, batteries and to mount infantry on horses. This indicates the measure of the Red panic. The Northern demoralisation is now spreading to the southern front. The Reds who were advancing towards Lemberg have begun to retreat and the Polish pursuers have already reached the line of the Bug. Prisoners now total 70,000."

**Fresh Difficulties Raised.
New Claims Advanced.**

LONDON, August 24.

Warsaw wireless message from Minsk states that the Bolsheviks are raising difficulties regarding the preliminary examination of the Polish credentials. Soviets appear to be advancing fresh claims including obligation of the Polish Government to supply arms to 200,000 workmen.

Mesopotamian Situation.**Storm of Criticism at Home.**

(REUTER'S.)

LONDON, August 22.

The appeal of the India Office for Indian ex-officers to rejoin for a year's service with the Eastern Expeditionary Force has roused a storm of criticism as indicating the prolongation of the Mesopotamia campaign, which has already cost a hundred millions sterling. The newspapers demand that this adventure shall cease and that the Arabs shall be left to govern their own country. A mysterious feature of the situation is that neither the India Office nor the Foreign Office can explain who controls or sanctions the Mesopotamian policy. Colonel Lawrence declares that our local administration is a disgrace to our own imperial record. He lays the responsibility on the British civil authorities there, especially three so-called colonels who, uncontrolled by the India Office or the Foreign Office, contest every suggestion from London, transmit *communiqués*, belated insincere and incomplete, with the deliberate intention, it is alleged, of blinding the Home authorities to their blunders. Their administration is declared to be more brutal than the Turkish. The *Times* says that our policy is inherently wrong, extremely foolish, and is bound to end in disaster.

The demand that we shall quit the country and appoint an Arab ruler is emphasised by the increasing cost of living and the prospect of an eighteen penny loaf.—*Statesman*.

Baghdad Consignments.**Advance in Insurance Rates.**

LONDON, August 23.

There has been a sharp advance in insurance rates to cover goods for Bagdad against risk of damage by war and civil disturbances. As much as ten guineas per hundred pounds sterling per month has been asked.

**The Syrian Assassinations.
Further Details.**

LONDON, August 24.

CAIRO.—An eye-witness of the attack on the Damascus train in which the Syrian Ministers were killed says that two thousand Bedouins attacked the train at Kherbat-el-Gazala.

The Syrian Ministers tried to hide themselves amongst the third class passengers, but were discovered by the raiders. They then took refuge in the station buildings, which the Bedouins attacked with great fierceness.

LONDON, August 23.

The eye-witness declares that thirty passengers were killed, including three Ministers, a French Priest and some soldiers. It is stated that the Ministers were on a journey to Hauran to conciliate the natives.

**The Indian Viceroyalty.
A Rumour Dis-Countenanced.**

LONDON, August 24.

The *Manchester Guardian* dis-countenances the suggested appointment of Lord Birkenhead as Lord Chelmsford's successor.

Mrs. Lloyd George.

LONDON, August 23.

His Majesty has conferred the Dame Grand Cross of the Order of the British Empire on Mrs. Lloyd George.

Turkey and the Allies.

LONDON, August 23.

CONSTANTINOPLE.—The Sultan received in private audience the French, Italian and British High Commissioners, thus marking the resumption of diplomatic relations.

(ASSOCIATED PRESS.)

**BAKRID FESTIVAL.
Peaceful Celebrations.**

CALCUTTA, August 25.

Bakrid festival passed off smoothly to-day in Calcutta. At Howrah there was no disturbance where two days ago some Hindus and Mahomedans were bound down as breach of peace was apprehended. At Serampore mill area where apprehending disturbances the authorities posted a strong military force the celebration of the festival was peaceful.

Case of Bad Livelihood.

Thirty Punjabis were placed on trial before the Magistrate of Asansol for bad livelihood. It is alleged that they are responsible for a series of dacoities committed in Burdwan District. Two accused made a confession in which ten dacoities were disclosed. The trial is proceeding.

Munitions Board Case.

J. Stoddard against whom a warrant was issued yesterday by the Chief Presidency Magistrate in connection with the Munitions Board case was arrested yesterday evening by Bengal C. I. D. Officer and taken to the Park Street police station where he was released on bail to appear in court on the 2nd of next month.

Burma Railways.**Staff's Salaries Increased.**

RANGOON, August 25.

The Burma Railways Company recently increased running staff salaries and now notify further concessions. Leave allowances will be calculated on pay plus average running allowances drawn during the previous year with the limit of 75 per cent of the pay. Gratuities will be similarly calculated. Contributions to provident fund will on pay plus 50 percent which is considered equivalent of the average running allowances. Income tax paid in consequence of Rangoon house allowances making the employee liable will be treated as temporary. Increased bazaar wagons will be run between Rangoon and Mandalay to enable staff to obtain stores at Rangoon rates. Other concessions are also indicated.

Punjab Khilafat Committee.

A Manifesto.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, August 25.

A manifesto has been issued by the Punjab Khilafat Committee over the signature of Zafar Ali Khan which after referring to the situation created by the unchecked flow into Afghanistan of thousands of Mubajirins and the order issued by the Amir stopping further entry of Mubajirins into his dominions says:—The Punjab Khilafat Committee believes that what is ascribed to his Afghan Majesty is susceptible of a different interpretation and it is preposterous that asylum offered to Mussalmans who intend leaving India as a protest against the iniquitous Turkish treaty and dismemberment of Khilafat is abruptly denied them. Under the circumstances the Punjab Khilafat Committee recommends that Indian Mussalmans intending to emigrate to Afghanistan should postpone their departure till such a time as an authoritative pronouncement reaches them through the Central Khilafat or Punjab Khilafat which is trying to unravel the mystery now puzzling them. Meanwhile it calls upon Mussalmans to treat Hijrat as a duty obligatory upon only such Mussalmans as are either well to do or possess skill enough to earn their livelihood or are strong enough to bear the hardships of journey to Afghanistan. The manifesto concludes with the following words:—In conclusion the Punjab Khilafat Committee earnestly appeals to His Excellency the Viceroy to leave the question of Hijrat severely alone and issue immediate instruction to all Provincial Governments to pursue the traditional policy of non-intervention in a matter affecting most dearly cherished privilege of Mussalmans. Any departure even by a hairs breadth from this wise and far sighted policy will raise up a storm of indignation which all earthly forces at the command of Great Britain will not be able to control. It is dangerous to try to curb Islam with brute force when once its spiritual forces are awakened and they are wide awake just now. Let Mussalmans of India chalk out a path of salvation for themselves in accordance with the dictates of Holy Quoran and teachings of their Prophet, let them peacefully leave India if they so choose. To stop Hijrat under mandates from a District Magistrate and Chief Commissioner would be one of the greatest blunders of a Government which has failed to realise its responsibilities to seventy millions of Indian Mussalmans and which does not yet appreciate the temper of the people.

The Returned Mubajirins. Their Troubles Described.

SIMLA, August 25.

The Associated Press special correspondent wires from Peshawar:—August 14th:—About 2000 Mubajirin have now returned to the British territory through the Khyber and it is possible to form a fairly accurate idea of the depths of shame, misery and disillusionment to which these unfortunate people have been brought during their sojourn in Afghanistan. For the last few weeks, every Friday has witnessed an imposing procession of emigrants through the Khyber. The stream which seemed to carry all before it was turned and crossed the frontier once more. Gone are the gaily coloured standards sold for a few annas to buy food in Kabul or made up into quite to keep out the cold. Gone is the holiday apparel of the women stolen by greedy, Ningraparis in that inhospitable country; gone the sleek plough bullocks harnessed for the first time to an over loaded cart, and gone too are many tenderly nurtured moment and children whose strength failed to compass the rigours of this terrible journey.

The following stories told by the emigrants illustrate the callous indifference or in some cases the calculated cruelty to which they were subjected by the Afghans. The transport impressed under Nadir Khan's orders was withdrawn at the earliest opportunity and the baggage abandoned. No shelter was provided anywhere on the journey and Mubajirin were driven from the mosques and forced to sleep in the open country. Four annas was charged for a single chapati instead of the usual six pies and even water had to be bought at some stages. No arrangements were made for marshalling the caravans and the utmost confusion prevailed on the road, women being separated from their male folk and baggage being frequently lost. Many died from sunstroke, exposure, exhaustion and thirst and swollen footed women exposed their infants by the way side for strangers to pick up. At Kabul about 400 Mubajirin were arrested as spies and many were employed to fetch wood and received one chapati and one onion a day as wages. The money contributed to the Hijrat Fund was not spent on their entertainment and those who had nothing to sell generally went hungry. Arab Raza Khanid the company for 5 days until his funds ran out. The women were allowed no sort of privacy and slept in the open streets. No arrangements for water or sanitation were made. Clothing was insufficient to withstand the cold nights. All were subjected to taunts and insult by the Kabulis and some made up their minds to return to India and submit to whatever fate might befall them there. On their return an Afghan General attempted to bar their way on the road above Jalalabad. A Mubair who remonstrated with the General was shot dead by the latter's pistol at Dikka. The Sarbaddar while obviously embarrassed by their presence openly abused the Mubajirin for returning to India. He levied a tax of Rs. 4 on every man and in the absence of tickets a receipt was stamped in ink on their faces and necks. At Dikka the emigrants were told that the men returning to India would have their ears cut off and the women would be dishonoured by British soldiers. These monstrous stories induced many to face the hardships of the Mohmand route but those who risked the journey through the Khyber have sent reassuring messages to their comrades left behind. These poor deluded Samindars are overjoyed at the news that they will be helped by the Government to regain the possessions so recklessly squandered at the bidding of their Mullas. They are creeping home as unostentatiously as possible and many desiderates who tried to enter Peshawar City were entirely neglected by the Hijrat Committee and were forced to sleep on the ground without food outside the walls. These events have produced a feeling of intense resentment against the originators of the Hijrat movement and a reaction in favour of those who tried to save the people from their folly.

S. S. Loyalty sailed for Marseilles on Monday the 14th.

The Anchor Line S. S. Scindia homeward bound arrived at Marseilles on the 23rd.

The U. P. Association.

Removal of Export Tea Duty Urged.

(ASSOCIATED PRESS.)

BANGALORE, August 25.

At this morning sitting of the United Planters Association of Southern India, Mr. A. S. Davidson presiding, the following resolution among others was moved by Mr. J. A. Gwynne of Wynad:—That this Association approach the Government of India through the Government of Madras with a view to the removal of the export duty on tea as this was accepted as a war measure. This association would further point out that considering the present depressed state of the tea market and the unlikelihood of any recovery in the immediate future this is too heavy a burden on the industry. Further that we ask the Indian Tea Association to support this proposition. Mr. J. A. Gwynne said they all loyally accepted the duty as it was a war duty. House charges had increased 300 percent and there was the probability of a further increase as railway freights had also increased 133 per cent and the rate of exchange was likely to be an adverse contingency for many a day. The prices realised was than the cost of production. Mr. C. K. Pitcock seconded the proposition which was discussed in committee at length and passed. Another resolution passed by the meeting related to the Indian defence and auxiliary force. The resolution ran as follows:—That this association welcomes legislation that will put an end to the present state of uncertainty as to the future function of the present Indian defence force, but in the absence of the draft of auxiliary force bill is unable to express a definite opinion as to the suitability of that measure to conditions obtaining in planting districts of south India. Mr. C. H. Pitcock in moving the resolution said that the first and important sentence in the Government of India Press Communique dated 18th August was obscure in its meaning. Mr. Weld Downing seconded the proposition which was discussed in Committee and was passed.

Mr. P. G. Tippings moved that the Government of India should be requested to give early consideration to the matter of grant of lands to the demobilised planter soldiers. Mr. Tippings said that such grant of lands was made in Ceylon and other parts but nothing was done in India. Mr. S. H. Dennis seconded the proposition. Mr. S. Clarke stated that in Ceylon every man who returned from war service got it. Mr. E. E. Eyre remarked that some might be satisfied with money grants. The proposition was put to vote and carried. The Hon'ble J. A. Richardson was nominated by the association as planting member for the Reformed Legislative Council. The Hon'ble Mr. Richardson in thanking them stated it would not be possible to attend to work if one had to sit five months a year on the Council. He said he would however carry on.

Surgeon General's Address.

When the United Planters Association met in the afternoon subjects relating to roads and communications of importance to planting community were discussed. Surgeon General Gifford then addressed the Association on the need of preventing of hook-worm disease in the states. He pointed out that large percentage of people, between 80 to 97 percent were suffering from this disease in Southern India especially on the west coast causing tremendous economic loss, apart from national loss caused to the country by this disease. He spoke of recent researches in causation and treatment of the disease and mentioned work carried on by Dr. Paul of Rockefeller research and Dr. Muska who are at present in Southern India carrying on treatment of and researches about the disease. The Surgeon General then spoke of the uses of Thymol as cure for the disease and also the advantages of septic tank latrines. He laid stress on the need of educating people about this disease. He remarked about the difficulties to rouse public opinion against the dangers of the disease and propagate correct information about it among the masses. He appealed to the planting community to undertake prevention work for the benefit of their coolies and in wishing them success he said that any expense incurred for that purpose would be repaid in the results achieved. Several questions were put by the members to the Surgeon General who replied to them and promised to obtain expert opinion regarding some of the questions. In reply to Mr. E. C. Sylvestia the Surgeon General said that in view of the importance of the treatment of this disease if they as a body made representation to him for free supply of Thymol he would make a recommendation to that effect to the Government but he thought that Thymol was not a very expensive drug and they could start their own factories for its manufacture if they so desired. Mr. A. S. Davidson on their behalf thanked the Surgeon General for his presence and for his interesting and instructive address. The meeting then proceeded to discuss subjects on the agenda. Questions regarding labour legislation were considered and two resolutions were passed on agreeing to the proposal of the Government of Madras that amendments to Labour Acts should be examined by a committee and that Messrs. J. S. Nicholas and C. R. T. Congreve be selected to serve on the committee and that the Government be requested to include Mr. Waddington, Director of Labour Department of the Association on the committee. The other resolution stated that the Association did not contemplate any objections to the amendments to the Factory Act proposed by the Government of India.

There was some lengthy discussion with regard to the contribution of 50000 made by the association out of its war fund to Lady Willingdon's nursing home. The Mundakayam Association thought that the Executive Committee had not taken adequate steps to ascertain the views of all subscribers before the allotment was made. Mr. J. R. Vincent on behalf of the Mundakayam Association moved a resolution expressing the great of the Association at the action of the executive committee. He thought the executive committee had not the authority to vote the sum as they did for purposes for which it was not intended. The proposition was seconded by Mr. Mopherson, another Mundakayam representative. Mr. C. T. T. Congreve the Hon'ble Mr. J. A. Richardson, Mr. J. S. Nicholls Weld Downing and others took part in the discussion favouring action of the executive committee. In the end the proposition was put to vote and lost by a large majority, only the mover and seconder voting for it.

S. S. Elysia outward bound is expected to arrive in Bombay on the 2nd proximo.

Latest Telegrams.

(Associated Press.)

BOMBAY, August 26.

The Bakrid festival passed off peacefully in Bombay. No disturbance is so far reported from the districts. Due to the efforts of the Khilafat Committee the number of cows offered for korbani this year was very small. In most places goats were substituted. Some Hindu gentlemen went round Mahomedan quarters of the town on the previous evening and where they saw cows kept for Bakrid korbani, they entreated their Mahomedan brethren to refrain from killing cows. In most cases the latter readily acceded to their request. Some fiftyfive cows thus saved were marched in a procession on Wednesday evening through the Hindu quarters of the town which made a great impression on the populace. Hundreds of Hindus and Muslims joined the procession and shouts of "Garumata-ki-jai" Hindu Musalman-ki-jai, were frequently heard. There were touching demonstrations of Hindu Musalman cordiality. Flowers were showered on Mr. Khatri, Secretary, Khilafat Committee and Muslim volunteers along the route. The cows were then taken to Pinjrapole.

CALCUTTA, August 16.

Some of the students of Serajgunj High English School did not attend their classes on the tenth day of Mr. Tilak's death as a mark of respect to the deceased. The Sub-Divisional Magistrate of Senajganj Mr. MacPherson as president of the school committee visited the school on the 10th August and proposed ten stripes for each absentee on the 10th day of Mr. Tilak's death. A meeting of the managing committee will consider the Magistrate's order. The local public held a meeting and decided if the Magistrate's order is carried out they would boycott the school add start a new one at Serajganj.

RANGOON, August 25.

The pay of the subordinate ranks of the Rangoon town police and Burma district police has been raised with effect from the 1st March last. Inspectors instead of being grades will be on single time scale rising to Rs. 350 in Rangoon and Rs. 295 in districts. Improvements in the pay of Dy. sub-Inspectors, head Constables and Sergeants are sanctioned. The Rangoon constables maximum pay is increased from Rs. 20 to Rs. 24 and that of instructors from Rs. 18 to Rs. 23.

A fairly severe shock of earthquake was felt at Toungoo at 2-55 P.M. on Tuesday.

The Bakr-Id is passing off quietly. Apart from holiday cessation of work and customary gatherings near the big Mosque in Mogul St. there is no indication of anything unusual.

A Burman has been charged with robbery of a gold leaf from Shwe Dagon Pagoda which he was seen stripping with a knife.

BOMBAY, August 25.

The Mail steamer *Kashgar* with outward mails of the 12th instant is expected to arrive in Bombay at noon on Sunday. The Mail steamer *Kashmir* which left Bombay on the 7th instant arrived at Marseilles on Tuesday the 24th instant.

Kachagarhi Incident.

LAHORE, August 25.

The *Civil and Military Gazette* publishes to-day a detailed account of the Kachagarhi incident from its special correspondent at Peshawar and writes:—It will be seen that the original official account was substantially accurate, the only important discrepancy appearing to be in the manner in which the Mubajir met this death and in fact that the officer was knocked senseless and rescued by an Indian passenger. It was unfortunate that the Mahomedan sepoy lost his head and without word of command fired at the wounded man on the ground. But it is most satisfactory to learn as was to be expected that original account was correct so far as the behaviour of the British Officer and the men was concerned.

Conditions in Manehra Tahsil.

The special correspondent of the C. and M. Gazette wires from Peshawar under date August 24th:—For sometime past the conditions in Manehra Tahsil of Hazara district has been unsettled. Khilafat agitators have been busy exploiting religious susceptibilities of ignorant classes of this frontier, but it was hoped that the collapse of the Hijrat movement which so speedily quiet more advanced tracts of Peshawar District would similarly have acted as a cold douche in Uplands of Hazars. However news there travels slowly and of late public excitement has been greatly accentuated by virulent preachings of various local Mullas and the public ordinarily quiet and docile enough had been worked up to a dangerous pitch. This feeling has had an adverse effect on transborder tribes, particularly in the vicinity of Black Mountain and as a precautionary measure a small column of troops being sent out to Agror Valley. The authorities hope that this show of force will steady the situation and obviate untoward incidents. The situation as it stands at present cannot be regarded as very serious but the people of Black Mountain country are extremely fanatical and should there be an actual collision further trouble might be anticipated.

Owing to I D festival, the meeting of the Legislative Council is postponed till Friday morning, (day after to-morrow).

Sir William Marris, the Governor designate of Assam will with the concurrence of the Governor General be proceeding on a short leave to England in the winter.

The King has been pleased to approve the appointment of Sir Nicholas Beason Bell, K. C. I. E., C. S. I., the present Commissioner of Assam to be Governor of Assam for the period which will intervene between the introduction of the new form of Government in the Provinces and assumption of the office of the Governor by Sir William Marris on his return from leave. Sir Nicholas Beason Bell had expressed the wish to be allowed for private reasons to retire from the headship of the Province but has withdrawn his request to meet the public convenience for the purpose of inaugurating reforms in Assam during Sir William Marris absence.

V. G. Patwardhan, Proprietor, N. D. Marathe, General Manager.

